

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«Допущено до захисту»:

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва

_____ Ольга ШКОЛЬНА

Протокол № ___ від «__» _____ 20__ р.

ДУБЕНЮК АЛЕВТИНА ТАРАСІВНА

Творчі пошуки Оділона Редона в межах ірреалізму та
символізму

Кваліфікаційна магістерська робота
зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

Керівник науково-дослідної частини дипломної роботи:

Братусь Іван Вікторович.

Кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри образотворчого мистецтва.

Керівник творчої частини дипломної роботи:

Ковальчук Остап Вікторович.

Декан факультету образотворчого мистецтва і дизайну,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
професор кафедри образотворчого мистецтва

ЗМІСТ

ВСТУП.....
РОЗДІЛ I. СИМВОЛІЗМ У ТВОРЧОСТІ ОДІЛОНА РЕДОНА ТА СИМВОЛІКА В ЙОГО КАРТИНАХ.....
1.1. Походження символізму та його відображення в образотворчому мистецтві.....
1.2. Символізм у творчості Оділона Редона.....
Висновки до I розділу.....
РОЗДІЛ II. ІРРЕАЛЬНІ ОБРАЗИ У ТВОРЧОСТІ ОДІЛОНА РЕДОНА	
2.1 Навчання та рання творчість.....
2.2 Шлях до власного стилю та визнання.....
2.3 Естетика ірреалізму в творчості Оділона Редона.....
Висновки до II розділу
РОЗДІЛ III. ПРАКТИЧНА РОБОТА: НАТЮРМОРТ З СИМВОЛАМИ БУТТЯ	
3.1 Пошук композиційного задуму «Натюрморту з символами буття», перехід до роботи на полотні.....
3.2 Створення ескізу та етюдів і перехід до роботи на полотні	
3.3 Виконання роботи на полотні в техніці олійного живопису	
Висновки до III розділу	
ВИСНОВКИ.....
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....
ДОДАТКИ.....

ВСТУП

Ірреалізм та символізм в мистецтві – це напрямки, які ставлять під сумнів традиційну ідею про реальність та її відображення у мистецтві. Вони пропонують використовувати мистецтво не як засіб відображення реальності, а як спосіб вираження внутрішнього світу творця та його сприйняття світу навколо.

Символізм у мистецтві використовує символи та алегорії для передачі певного почуття або ідеї. Таким чином, мистецтво стає не просто відображенням зовнішньої реальності, а скоріше втіленням внутрішньої реальності. Символізм можна розглядати як спосіб звернення до підсвідомого, до того, що намагаємося сховати від себе і від інших.

Ірреалізм же відмовляється від будь-якої попередньої системи зображення світу та використовує фантазію та абстракцію, щоб виразити внутрішній світ творця. Це можна розглядати як спробу вираження не тільки світу зовнішньої реальності, але й світу внутрішньої реальності.

Обидва напрямки в мистецтві мають філософське значення, тому що вони ставлять під сумнів наші звичні уявлення про реальність та її відображення. Вони дозволяють творцям відкрити нові способи сприйняття та вираження світу, і тим самим розширюють межі нашого розуміння та сприйняття.

Актуальність даного дослідження полягає в тому, що творчість Оділона Редона — це одна з ключових фігур в історії мистецтва символізму та ірреалізму. Його картини та графічні роботи, що зображують міфологічні та фантастичні сцени, квіти та портрети, є емблематичними для багатьох художніх рухів. Редон був не лише представником ірреалізму та символізму, а

й їхнім творцем, він допоміг встановити їхні основні принципи та характеристики.

Дослідження творчості Редона в межах символізму та ірреалізму є актуальним у контексті розвитку мистецтва на початку ХХ століття та його впливу на подальший розвиток мистецтва. Вивчення цих стилів та їхніх представників дозволяє краще зрозуміти сучасне мистецтво та його зв'язок зі своєю історією.

Об'єкт дослідження – творчість Оділона Редона в контексті європейських художніх течій і напрямків, які сформувалися в кінці ХІХ – на початку ХХ століть.

Предмет дослідження – творчість Оділона Редона в контексті європейських рухів ірреалізму та символізму, які сформувалися в кінці ХІХ – на початку ХХ століть.

Мета дослідження – дослідження є аналіз творчості Оділона Редона в межах ірреалізму та символізму з метою визначення художніх засобів, що використовувалися митцем для передачі ідей та емоцій, а також розкриття символіки, що присутня у його творах. Також метою є з'ясування впливу ірреалізму та символізму на творчість Редона та визначення його місця в історії мистецтва.

Завдання:

1. Проаналізувати розвиток символізму в Європі та символіку творів художника;
2. Дослідити та проаналізувати творчість Оділона Редона;
3. Дослідити значимість ірреалізму в творчості митця.

Методологія і наукова новизна. Методологія дослідження полягає в застосуванні таких методів: аксіологічний, історично-хронологічний, культуротворчий, метод мистецтвознавчого аналізу.

У поданому дослідженні розглянуто загальну Творчість Оділона Редона. Зосередимо увагу на таких мистецьких стилях як символізм та ірреалізм.

Науково-дослідна частина даного диплому складається зі вступу, трьох розділів та висновків. В першому розділі досліджено таку мистецьку течію як символізм, зокрема символіка робіт Оділона Редона

У другому розділі проаналізовано творчість Оділона Редона зокрема ірреалізм в його роботах.

У третьому розділі здійснено роботу над розробкою «Натюрморту з символами буття». Для цього було досліджено зразки робіт напрямку символізм. Обрано композиційне рішення, техніку виконання, розроблено низку ескізів, описано як поетапно створювався творчий проект. Зроблено висновки.

РОЗДІЛ I. СИМВОЛІЗМ У ТВОРЧОСТІ ОДІЛОНА РЕДОНА ТА СИМВОЛІКА В ЙОГО КАРТИНАХ

1.1. Походження символізму та його відображення в образотворчому мистецтві

Символізм в мистецтві – це художній рух, який розвинувся в кінці XIX-го століття, зокрема в Франції та Бельгії, та продовжував існувати впродовж перших десятиліть XX-го століття. Цей рух відрізнявся від попередніх мистецьких стилів, таких як реалізм та імпресіонізм, оскільки його художники ставили більший акцент на внутрішній світ людини та використовували символічну мову для передачі своїх ідей.

Походження символізму пов'язано з розвитком літератури та філософії в кінці XIX-го століття. Письменники, такі як Шарль Бодлер, Стефан Малларме та Поль Верлен, вводили нові форми мови та стиль у свої твори, які були складніші та більш символічні. Їх твори відображали новітні філософські ідеї, такі як ідея "кризи духовності", яка виникла на фоні розвитку науки та індустрії, які змінювали життя людей. Вони також звертали увагу на ірраціональність та неповторність людського досвіду.

У мистецтві символізм був першим стилем, що націлювався на передачу внутрішнього світу людини, а не зображення зовнішнього світу. Художники символізму ставили більший акцент на те, що викликає емоції у глядача, а не на те, що може бути відображено об'єктивно. Символізм також відрізнявся від попередніх стилів, таких як реалізм, імпресіонізм та постімпресіонізм, оскільки його художники використовували суб'єктивне бачення світу, замість об'єктивного, реалістичного зображення.

Основні характеристики символізму в мистецтві включають:

Відображення внутрішнього світу: символізм у мистецтві прагне відобразити не лише зовнішній світ, але й внутрішній світ людини, її емоції, почуття та духовність. Художники символізму використовують символи та алегорії для передачі складних ідей та внутрішніх переживань.

Фантазійність та надреальне: художники символізму часто використовують фантазійні мотиви та надреалістичні образи, щоб передати свої ідеї. Вони можуть використовувати вигаданих міфологічних тварини та фантастичні ландшафти, щоб передати суть своєї ідеї.

Метафізичні та духовні мотиви: художники звертають увагу на духовність та метафізичні аспекти людського життя. Вони часто використовують мотиви, пов'язані з релігією, міфологією та духовністю, щоб висловити свої ідеї.

Кольорова та світлова гармонія: творці намагаються створити гармонійне співвідношення між кольорами та світлом. Вони часто використовують бліді та приглушені кольори, щоб створити відчуття таємниці та містики.

Зосередженість на внутрішньому стані: символізм намагається відобразити не лише зовнішній світ, але й внутрішній стан людини.

Зацікавленість міфологією та езотерикою: символісти вірили, що мистецтво може відкрити глибинні таємниці буття, а міфи та езотеричні традиції допоможуть їм у цьому. Часто у їхніх роботах зустрічається зображення міфологічних сутностей, а також символів та знаків, що несуть певний сакральний зміст.

Орієнтація на індивідуалізм: символісти прагнули до унікального виразу кожного художника. Вони вважали, що кожен має власний світогляд і внутрішні почуття, які повинні виявлятися у їх творах. У символізмі надавалася перевага суб'єктивному підходу до мистецтва. Це означало, що художники відтворювали свої власні емоції, фантазії та мрії а не об'єктивну реальність.

Багато творів символізму мають автобіографічний характер. Художники використовували свої власні життєві досвіди та індивідуальні переживання для створення творів. Символісти вірили, що мистецтво має виражати не лише зовнішню реальність, але і внутрішній світ художника. Це дозволяло їм виразити свою індивідуальність та духовність через свої твори.

Художники символізму не були обмежені жодними жорсткими правилами або конвенціями. Вони мали велику творчу свободу та можливість виразити себе власним способом.

Індивідуальність художника дозволяла створювати твори з глибоким емоційним змістом, які відображали його внутрішні переживання та стосунки до навколишнього світу.

Фокус на внутрішньому світі та психологічному стані людини: художники намагалися передати не тільки зовнішню реальність, а й внутрішні переживання та емоції. Їхні роботи часто відображають сюжети, пов'язані зі сновидінням, мріями та фантазіями, а також станами душі, такими як меланхолія, екстаз, тривога тощо.

Також символісти намагалися використовувати нові техніки та матеріали, щоб передати свої ідеї та емоції. Наприклад, вони використовували мозаїку, гравюру, літографію, декоративні шрифти та інші техніки, щоб створити більш складні та експресивні образи.

Першими художниками, які вперше почали використовувати символізм на своїх полотнах, були французькі митці Гюстав Моро П'єр Пюві де Шаванн, а також бельгійський художник Фернан Ходлер та Густав Клімт.

Гюстав Моро був видатним художником символізму, і його творчість відзначалася численними особливостями. Моро використовував символи та алегорії, щоб виразити складні ідеї та почуття. Його полотна були насичені символами, які залишали багато таємниць для глядача та стимулювали різноманітні інтерпретації.

Моро часто використовував міфологічні та біблійні сюжети у своїй творчості. Він перетворював їх, надаючи новий сенс та образність. Його полотна відзначалися містичними образами та загадковістю. Вони викликали відчуття таємниці та незрозумілості, що було характерно для символізму.

Моро часто зображував жіночий образ, який став символом жіночності та сексуальності. Він відтворював жінок в різних ролях та контекстах, що надавало його роботам еротичну складність.

У творах митець часто були помітні елементи екзотичних стилів та орнаменталізму, що надавало їхньому вигляду особливу красу. Творчість Гюстава Моро була важливим перехідним моментом в історії мистецтва, яке змінювалося від реалізму та романтизму до символізму та модернізму. Він залишив значний вплив на розвиток символічного живопису та відкривав нові можливості в виразності мистецтва.

Фернан Ходлер був бельгійським художником і однією з ключових фігур символізму в мистецтві. Його творчість відзначалася виразним символізмом та містикою. Певні особливості творчості Ходлера: Символічні образи: Ходлер використовував багато символів у своїх полотнах. Він віддавав перевагу загадковим та містичним образам, які часто мали багатозначність і потребували розшифровки.

У творчості Ходлера жіночий образ відіграв важливу роль. Часто він зображував жінок у сюрреалістичних сценах, що викликали загадковість та сексуальність. Вони ставали символами жіночності та часом ототожнювалися з міфологічними фігурами. Ходлер створював твори, які мали сюрреалістичні та містичні аспекти. Його полотна часто містили загадкові сцени, надзвичайні атмосфери та символи, які виходили за межі раціонального та спонукали до роздумів.

Художник включав еротичні елементи в свої твори, але робив це з великою мірою елегантності та символізму. Це відображалось в специфічних позах та атмосфері його полотен.

Ходлер часто використовував символи маврикантії, такі як обрядові маски та екзотичні прикраси, як частину свого стилю. Це надавало його роботам загадковий характер.

Фернан Ходлер був одним із найважливіших представників символізму у живопису, і його творчість залишила значний слід в історії мистецтва. Він вдало поєднував символічний образ з містикою та еротикою, створюючи твори, які продовжують викликати інтерес і обговорення.

"Целібат" — це робота, яка викликає багато емоцій та роздумів. Жіночий образ на картині виражає не тільки фізичну, але і емоційну самотність. Зацікавлююче та загадкове обличчя жінки стає центром уваги, відображаючи її внутрішні переживання.

Заможна кольорова гама та використання світла та тіні додають образу та картині загальної атмосфери та глибини. Характерні великі очі жінки можуть тлумачитися як спроба передати її внутрішні емоції та душевний стан. Загальний вражаючий вигляд твору вказує на те, що Ходлер вдало поєднав мистецтво символізму та арт-ново, створивши роботу, яка залишає слід в історії мистецтва і залишається предметом обговорення та аналізу. Символіка твору "Целібат" Фернана Леже Ходлера багата та загадкова. Кілька можливих інтерпретацій.

Образ жінки може символізувати почуття самотності та втрати. Вираз її обличчя та поза може передавати тугу та відчуття покинутості. Запам'ятовується містичний характер образу. Великі, виразні очі та загадковий вигляд можуть вказувати на жіночну містичність або магію. Картина може бути інтерпретована як алегорія вірності чи невірності в любовних відносинах. Жінка може представляти когось, хто залишився вірним або, навпаки, досвідчив болючої розлуки.

Ця символічність та загадковість стали типовими рисами творчості Ходлера, і його картини залишають простір для різноманітних тлумачень і вражень. Фернан Леже Ходлер мав кілька версій картини "Поцілунок". Одна з

найвідоміших версій була створена у 1907–1908 роках. На цій картині зображено чоловіка та жінку, які обіймаються та цілуються, злиті в гармонійний танець. Обидва образи мають стилізовані форми та лінії, що є характерними для арт-ново та символізму.

"Поцілунок" вражає не тільки емоційною інтенсивністю, але й геометричною симетрією та стилізацією фігур, що робить цю картину визначною в творчості Ходлера. Ця робота вражає емоційністю та стилізованою красою, властивою багатьом творам художника. Картина "Поцілунок" Фернана Леже Ходлера має багатошаровану символіку, яка може тлумачитися різними способами.

Ця картина може втілювати символіку гармонії та любові між двома людьми. Образи чоловіка та жінки, які злиті в поцілунок та обіймаються, відображають об'єднання двох душ і тіл.

Ходлер відомий своєю здатністю передавати глибокі емоції у своїх творах. "Поцілунок" може бути сприйнятий як вираз страсті, ніжності та емоційної інтенсивності в любовних відносинах.

Стилізовані та геометричні форми образів можуть мати символічне значення. Гармонійна симетрія може вказувати на ідею рівноваги та сполучення. Картина відображає характерні риси стилю арт-ново, такі як стилізація форм, декоративність і фігуративність.

Загальною темою є любов і об'єднання, і символіка "Поцілунку" залишає простір для особистого тлумачення та емоційного відгуку. > Laska: французького художника, представника символізму та постімпресіонізму. Ось кілька його відомих картин.

"Боги Олімпу" — цикл фресок, створений для Сорбонни в Парижі, де зображені грецькі боги та міфічні сцени. "Почуття, які породжують мистецтво". Інша робота для Сорбонни, яка відзначається його темами великої моралі та освіти.

"Одіссея" — серія картин, яка ілюструє події з "Одіссеї" Гомера, створена для паризького музею Петі Шальон. Щодо "Богів Олімпу", це цикл фресок, а не конкретна картина, тому символіка може бути залежати від кожного зображення. Проте, загальною темою цього циклу є відтворення грецької міфології та зображення богів Олімпу.

Можливі елементи символіки у цьому контексті. Кожен з богів чи міфологічних сцен може мати свою власну символіку, відображаючи аспекти природи, чесноти або влади, які пов'язані з конкретним божеством чи міфічною історією.

Зображення богів може бути розташоване в архітектурному оточенні, яке само може нести символіку, вказуючи на важливість або святинність даних постатей. Використання певних кольорів або художній стиль також може вносити вагомий внесок у символіку, відображаючи певні емоції чи концепції. Для точніших висновків потрібно більше конкретної інформації про окремі фрески чи зображення з цього циклу.

Почуття, які породжують мистецтво" — це інший цикл фресок, створений П'єром Пюві де Шаванн для Сорбонни в Парижі. Хоча конкретна символіка може змінюватися від одного зображення до іншого, загальна тема цього циклу вказує на поєднання почуттів і мистецтва.

Кожен епізод може відображати певне почуття чи емоцію, таку як любов, туга, радість, віра тощо. Це може вказувати на те, як почуття стають джерелом натхнення для мистецтва.

Зображення митців або архітекторів може вказувати на те, що сам процес мистецького створення є важливим елементом цих почуттів. Об'єднання Сфер Мистецтва: Якщо фрески включають представників різних видів мистецтва, це може символізувати об'єднання різних аспектів та форм мистецтва в єдиному художньому контексті.

П'єр Пюві де Шаванн був французьким художником, який вніс вагомий внесок у символізм у мистецтві. Його творчість відзначалася символічним

підходом та специфічним стилем. Особливості його творчості: Класичний стиль з символічними елементами: П'єр Пюві де Шаванн поєднував класичний живописний стиль із символізмом. Його полотна мали міфологічні та алегоричні елементи, які допомагали виражати глибокі філософські ідеї та ідеали. Міфологічні образи та алегорії: Він використовував міфологічні образи, а також алегорії, щоб висловити свої мистецькі та філософські переконання. Його твори часто були заповнені богами, героями, алегоричними фігурами та символами.

Соціальна та політична тематика: П'єр Пюві де Шаванн також включав соціальні та політичні аспекти у свої твори. Він створював полотна, що висловлювали погляди на суспільство, іноді підкреслюючи важливість гуманізму та солідарності. Художник часто використовував символічні кольори та композицію для створення настрою та виразності. Він уміло грав із світлом та тінями, щоб створити особливу атмосферу на своїх полотнах.

Вплив на модернізм: Творчість П'єра Пюві де Шаванна мала вплив на подальший розвиток мистецтва, включаючи модернізм. Він відіграв роль у формуванні нових мистецьких напрямків, які виникли в кінці 19 століття. Творчість П'єра Пюві де Шаванна в стилі символізму поєднувала класичний живописний стиль з глибоко символічними елементами, виражаючи багатозначні філософські та соціальні ідеї. Його роботи залишили значний слід в історії мистецтва та внесли вагомий внесок у розвиток символізму.

Густав Клімт був одним із найвидатніших художників рубежу XIX-го і XX-го століть і представником віденського сецесіонізму. «Поцілунок» — це, можливо, найвідоміший та найрепрезентативніший твір Клімта. На цьому полотні відбита не тільки стилізована краса, але й теми еротики та любові.

Клімт відомий своїми експериментами з образами актів, де він використовував стилізовані форми та декоративні елементи. "Дана" та "Жіночий акт" — це приклади його робіт в цьому напрямку. Золото та Декоративність: Однією з визначальних рис творчості Клімта є

використання золотистих та декоративних елементів. Він використовував позолочені фони, декоративні мотиви та геометричні форми для створення багатогранного та елегантного враження.

Портрети та Символізм: Клімт створював також портрети, в яких використовував символізм та алегорію, щоб передати внутрішній світ своїх моделей.

Діалог з Модерністськими Течіями: Клімт був впливовим художником, який брав участь у діалозі з різними мистецькими течіями свого часу, такими як символізм, арт-ново та модернізм.

Творчість Густава Клімта вражає своєю оригінальністю, сучасністю та відданістю використанню символіки для вираження глибоких почуттів та емоцій.

Серед найвідоміших та найвизначніших картин Густава Клімта можна виділити такі:
"Поцілунок" — ця картина стала іконічною творчістю Клімта. Зображення пари, злитої в поцілунку, вражає своєю стилізацією, використанням золотистих відтінків та декоративності.

"Поцілунок" — це одна з найвідоміших та найрепрезентативніших картин Густава Клімта. Вона була створена в 1907-1908 роках та є яскравим прикладом його творчості в період арт-ново та символізму.
Тема та Композиція: Картина відображає пару в стилізованих, декоративних облямуваннях, занурених в еротичний поцілунок. Клімт вдало поєднав релігійний та еротичний контекст, натхненний мистецтвом Відродження та символікою азійських мистецтв.

Однією з визначальних рис картина є використання позолочених елементів та геометричних форм. Золотистий фон символізує божественність та святість.

Картина може тлумачитися як символ кохання, єдності та духовної гармонії між двома людьми. Стилiзовані елементи додають картині мистецький та магiчний характер.

Стиль Арт-Ново та Символiзм: "Поцiлунок" представляє стиль арт-ново, де мистецтво і життя взаємодiяли, а також символiзм, де кожен елемент мав свiй унiкальний символiчний змiст.

Ця картина стала невід'ємною частиною свiтової iсторії мистецтва, а образ поцiлунку з Густава Клімта став одним iз найвпiзнаванiших в iсторії мистецтва.

«Дана» — це одна з видатних картин Густава Клімта, створена ним у 1907-1908 роках. Картина iлюструє мiфiчну сцену, де Зевс прийшов до прекрасної Данаї в формі золотої дощу. Тема та Мiфологiя: Зображення Данаї, приймаючої золотий дощ, походить з давньогрецької мiфологiї. У мiфах, Зевс прийшов до Данаї у виглядi золотого дощу, і в результаті цього об'єднання вона народила першого перського царя, Персея.

Робота Клімта є еротичною та сюрреалiстичною iнтерпретацією мiфу. Він стилiзує образ Данаї та використовує золотисті елементи для створення атмосфери магiї та розкiшi. Ключовим елементом є використання позолочених деталей, що надають картині вигляд прикрашеного мистецтва та символiзують розкош.

Клімт використовує стилiзовані форми та характерні геометричні мотиви, що вiдзначають його стиль арт-ново. Звертає на себе увагу використання насичених кольорiв, особливо золотистого вiдтiнку, що додає роботі розкiш та дивовижнiсть.

Ця картина є своєрiдним виявом творчого генiя Густава Клімта, вона поєднує в собі мiфологiчні теми з його унiкальним стилiзованим пiдходом та розкiшним вiдтiнком.

"Жiнка в золотому платтi", також вiдома як "Адель Блох-Бауер", — це портрет, який Густав Клімт створив у 1907 році. Ця картина набула особливої слави

через історію культурної спадщини та юридичний спір, пов'язаний із власниками. Основні аспекти:

Портрет Адель Блох-Бауер: Картина зображує портрет Адель Блох-Бауер, австрійської жінки з впливової єврейської родини. Адель була меценаткою мистецтва та близькою подругою Клімта. Золотистий Фон та Декоративність: Як і в багатьох роботах Клімта, на цій картині використовується золотистий фон та декоративні мотиви, що надають їй естетичну вишуканість.

Елементи символізму та еротики, що характерні для творчості Клімта, присутні і в цьому портреті. Фігура жінки стилізована та виразна. Історія Картини: Після Другої світової війни картина була конфіскована нацистами, але в 2006 році наслідники Адель Блох-Бауер виграли судовий процес і повернули картину сім'ї.

"Жінка в Золотому Платті" у Кіно: Історія картини стала основою для фільму "Жінка в золотому" (Woman in Gold) 2015 року, де головну роль виконала Хелен Міррен.

Ця картина є важливою частиною історії мистецтва та її контексту, а також символізує об'єднання мистецтва та історії.

А ось Оділон Редон є одним з провідних представників символізму в мистецтві. У своїй творчості він використовував символічні образи, міфологічні та фантастичні сцени, а також зображував квіти, портрети та інші образи з використанням яскравих кольорів та глибокого змісту.

Одна з головних характеристик символізму, яку він використовував – це відхід від реалізму та натуралізму в мистецтві. Замість того, щоб зображувати реальний світ, митці символізму намагалися втілити в своїх роботах світ, який існує за межами нашого сприйняття. Вони використовували символи та асоціації, щоб передати свої ідеї та почуття.

Ще одна характеристика символізму, яку використовував Редон – це темна та містифікована атмосфера в його роботах. Він намагався передати

таємничість та загадковість у своїх творах, щоб привернути увагу глядачів та викликати у них певні емоції.

Також важливою характеристикою символізму у його творчості є використання сильних контрастів, таких як світло і тінь, яскраві кольори та темні півтони. Він часто використовував графічні техніки, такі як літографія, щоб зобразити свої ідеї та емоції.

Редон також використовував символіку у своїх портретах, де зображував людей з окремими атрибутами, які символізували їхні внутрішні стани або риси характеру. Наприклад, у портреті "Профіль на синьому тлі" (1898) Див. додаток 1, рис 1.1) зображений портрет жінки з білим обличчям та чорними очима та волоссям, відтінки якого змінюються від сірого до чорного. Фон картини складається зі синього кольору.

Символіка цієї картини досить складна та неоднозначна. Зображення жінки може бути сприйняте як героїня роману чи поетичної історії, яка залишилася у пам'яті автора. Також цей образ може відображати думки та переживання самого митця.

Синій колір фону може символізувати меланхолію, тугу та віддаленість. Саме синій колір у символізмі часто використовується для вираження печалі, суму та невизначеності. Також, синій колір може вказувати на те, що зображена жінка є фантомом або маренням, що з'являється у спогадах.

Біле обличчя може вказувати на те, що жінка є маренням або ілюзією, тобто не реально існуючим об'єктом. Чорні очі можуть символізувати загадковість та невизначеність образу. Також можна зазначити, що на картині майстерно відображено гра світла і тіні, що створює враження глибини та об'ємності зображення.

У цілому, "Профіль на синьому тлі" є прикладом того, як символізм в мистецтві може відображати внутрішній світ митця та його переживання, а також створювати загадкові та естетично привабливі образи, що здатні розкривати різноманітні теми та ідеї.

Також варто зазначити, що "Профіль на синьому тлі" має сильний емоційний вплив на глядача. Колірна гамма картини створює спокійну та містичну атмосферу, що переносить глядача в інший світ. Редон, як і багато символістів, намагався відобразити невловимі реалії, такі як почуття та духовність, на своїх картинках.

У цій картині Редон використовує також принцип "плоскості", коли форми не мають об'єму та глибини, а зображення складається зі злитих кольорових плям. Цей принцип був характерним для символістів та мав на меті показати відчуття та почуття, а не реалістичні образи.

Ще одним прикладом символізму у творчості Редона є його серія "Неіснуючі пейзажі" (1890-1910 роки), де мистецтво перетинається з містикою та філософією.

Ця серія робіт включає близько ста картин, які були написані між 1890 та 1910 роками. Вони представляють собою фантастичні пейзажі та країни, які не існують в реальному світі.

У цих роботах Редон використовує незвичайні форми та кольори, щоб створити містичну та фантастичну атмосферу. Наприклад, на картині "Неіснуючий пейзаж. Синій острів" (1901 рік) він зображує країну з туманами, гірськими вершинами та синім небом. У цьому пейзажі синій колір символізує воду, небо та далекі горизонти, а гірські вершини відображають непереможність та нездоланність.

У інших роботах, таких як "Неіснуючий пейзаж. Розповіді" (1890-1895 роки), Редон зображує країну, яка складається з різних елементів, таких як рослини, тварини та архітектура. Кожен елемент на картині має свій власний символічний зміст, що створює загадкову та містичну атмосферу.

Одним з ключових елементів серії "Неіснуючі пейзажі" є використання світла та тіні. Митець використовує їх, щоб створити відчуття глибини та простору. Він також використовує світло, щоб виокремити окремі елементи на картині та надати їм символічний зміст.

Серія "Неіснуючі пейзажі" відображає внутрішній світ художника та його філософські та містичні уявлення. Кожна картина містить в собі безліч символів та алегорій, які відображають різноманітні ідеї та теми.

Перша картина з серії "Неіснуючі пейзажі" (Див. додаток 1, рис 1.2) Оділона Редона зображує темний космос, який заповнений різнокольоровими плямами та туманною масою. На першому плані знаходиться чоловічий профіль, що виступає з темряви. Ця картина символізує містичність та таємничість космосу, що надихало Редона на його мистецькі роздуми. Ідея неіснуючих пейзажів полягала в тому, щоб відобразити не те, що існує, а те, що може існувати, але ми не можемо побачити його своїми очима.

Профіль чоловіка на передньому плані може символізувати самого митця, який досліджує та відкриває невідомі глибини космосу та мистецтва. Він може також відображати традиційне уявлення про мудреця, який вивчає небесні таємниці. Туманна маса та різнокольорові плями можуть символізувати невизначеність та нестримність космосу, що є неосяжним та неосяжним для нашої уяви. В цілому, картина викликає відчуття таємниці та загадковості, що характерно для символізму та мистецтва Редона в цілому.

Друга картина з серії "Неіснуючі пейзажі" Оділона Редона має назву "Сад містики" (1890 рік) (Див. додаток 1, рис 1.3). На цій картині ми бачимо кілька фігур, які знаходяться в чудовому саду з квітучими кущами та деревами. Зображення фігур нерозбірливі, з легким рухом та нерівномірними лініями, що надає їм містифікованості та загадковості.

У цій картині символіка полягає в об'єднанні двох різних світів – світу реального, який ми можемо бачити, та світу містики та фантазії, який представлений у вигляді цього таємничого саду. Фігури на картині можуть бути ілюстрацією для думки про те, що між нашим світом та світом містики існує певна межа, яка може бути подолана тільки уявою.

Квітучі кущі та дерева на картині можуть символізувати життя та його розвиток, тоді як загадкові фігури в цьому саду можуть бути втіленням

незрозумілої або недосяжної містики, що існує за межами нашого світу. Колірна гамма картини також відіграє важливу роль у створенні містифікованої атмосфери, оскільки вона складається з нерівних темних та світлих тонів, що створюють враження надприродного світу.

Третя картина з серії "Неіснуючі пейзажі" Оділона Редона, також відома як "З довгими вухами" (Див додаток 1.1, рис 1.4), створена в 1893-1894 роках. На картині зображена фігура з великими вухами, сидяча на відділеній від землі платформі, на тлі темного та загадкового неба з птахами та зірками.

Символіка цієї картини, на відміну від попередніх двох, є менш очевидною та більш загадковою. Фігура з вухами може бути сприйнята як ангел або дух, що стежить за нами та прислухається до наших думок та мрій. Великі вуха можуть символізувати прагнення до пізнання, уважне спостереження, або можуть вказувати на нашу вразливість до зовнішніх впливів.

Темна та загадкова атмосфера картини створює враження того, що фігура може бути не з цього світу, або належить до духовного світу, що діє на наші думки та мрії. Загальний ефект картини може бути сприйнятий як спокійний та містичний, що викликає певний задум та роздум над тим, що є за межами нашого реального світу.

Четверта картина з серії "Неіснуючі пейзажі" Оділона Редона має назву "Квітучі кущі" та була створена в 1894 році.

На картині зображені темні силуети кущів, що виділяються на світлому тлі. Вони символізують загадковість та таємничість природи, яка ніколи не виявляє себе в повному обсязі. Також можна помітити деякі світлі плями, які можуть інтерпретуватись як проміння сонця, що пробивається крізь гілля кущів.

Загальний настрій картини досить таємничий та містичний. Відчуття того, що приховується за кущами, викликає в глядачів почуття дещо тривожної невизначеності та бажання розгадати таємницю. Таким чином,

Редон використовує мотив природи, щоб передати свій інтерес до надприродних сил та загадковості світу.

П'ята картина з серії "Неіснуючі пейзажі" Оділона Редона має назву "Колись золоті зорі розсиплювались на горах" (1902-1910). На цій картині зображена нічна ландшафтна сцена, в центрі якої знаходиться суцільний чорний масив. Над масивом можна побачити пожовклі гілки дерев та багато зірок на темному небі.

Символіка цієї картини важко однозначно розшифрувати, оскільки Редон залишав свої твори досить загадковими та відкритими для інтерпретації. Але можна зробити певні припущення.

Чорний масив у центрі картини може символізувати темряву або смерть. Гілки дерев можуть бути спрямовані до центру, що може вказувати на спрямованість життя до центральної точки. Зірки на небі можуть вказувати на надію або бажання досягти висот.

Усі ці символи можуть означати бажання автора висловити ідею про те, що темрява та смерть - невід'ємна частина життя, але у кожної людини є можливість надіятись на краще та боротись за свої цілі, навіть у темний період життя.

Картина шоста з серії Оділона Редона має назву "Хмари" (1912) (Див. Додаток 1, рис 1.6). На картині зображена група хмар, які займають більшу частину образу. Хмари зображені у вигляді суцільної маси з витягнутими, витягнутими формами, що створюють враження руху. Внизу зображення розміщений невизначений об'єкт, можливо, це скала або будівля.

Символіка картини полягає в передачі безмежної та незрозумілої природи хмар, які можуть бути відображенням величезних ідеалів або таємничих думок. Колір хмар варіюється від світлого блакитного до глибокого темно-синього, що може вказувати на різні емоційні стани або становлення ідей.

Невизначений об'єкт внизу може слугувати символом земного світу, який є стійкою опорою під час роздумів над безкрайністю таємниць неба.

Сьома картина з серії створена у 1910 році. На картині зображений величний гірський пейзаж, в центрі якого знаходиться величезна скеляста гора з вершиною, що сягає неба. Навколо гори туманна хмара, яка додає картині таємничості та містичності. Унизу пейзажу можна побачити ліс та водойму.

Символіка цієї картини також пов'язана з містикою та духовністю. Гора може символізувати духовну висоту, досягнення мети чи духовної гармонії. Туманна хмара навколо гори може вказувати на те, що ця духовна висота не є легко доступною та покладається певні труднощі на шляху досягнення цієї мети. Ліс та водойма можуть символізувати земне життя та матеріальний світ, які пов'язані з духовним шляхом людини.

Восьма картина створена у 1910 році та є частиною серії картин, які художник створив наприкінці свого життя.

На картині зображений величезний силует, що схожий на гору, який перетинається від середини до верху хрестом, а внизу плавно переходить у темну воду. Весь образ вкритий нічним небом, а на задньому плані можна побачити невеликий місяць.

Ця картина містить символіку смерті та загальної трансцендентної природи всього існуючого. Хрест може означати біль, страждання та жертву, а також вказувати на присутність релігійного елемента. Темна вода може символізувати невідому та таємничу область після життя, а місяць може вказувати на те, що цей образ пов'язаний з нічними страхами та сновидіннями.

На дев'ятій картині з серії зображена темна нічна сцена з місяцем на небі. Місяць займає значну частину образу і має яскраве біле світло, яке освітлює навколишній пейзаж. Інші деталі зображені темними кольорами, що надає картині загадковості та таємничості.

У цій картині можна побачити також темний ліс та низку дерев на задньому плані, що додає до загальної атмосфери картини сумну та

меланхолійну ноту. Відтворюючи цю картину, Редон використовував символіку місяця як світла, що проникає крізь темряву, та дерев як символ безжальної природи, що може бути надзвичайно красивою, але водночас страшною та загадковою.

Десята картина з серії має назву "Дорога" (1902). На картині зображений вузький шлях, який зникає в далекому горизонті. Шлях виглядає досить запущеним та забрудненим, а віддзеркалення неба в калюжі підказує, що мабуть дощ щойно скінчився.

Символіка цієї картини може бути пов'язана з темою життєвого шляху та вибору, які є часто повторюваними мотивами в творчості Редона. Шлях може символізувати життєвий шлях кожної людини, який може бути запущеним та важким. Проте, наприкінці шляху може бути надія на зміну ситуації та виходу на щось краще, що може вказувати на віддзеркалення неба в калюжі. Також можна побачити, що на краю шляху знаходиться дерево, яке може символізувати стабільність та ріст, що можливі на життєвому шляху.

На одинадцятій картині зображено темний ліс, в якому розташовані кілька світлих силуетів. У цій картині майже немає деталей, а кольорова гама складається з темних та затемнених відтінків.

Символіка цієї картини відноситься до основної тематики серії "Неіснуючі пейзажі" – існування світу поза реальністю нашого сприйняття. Темний ліс може символізувати неясність та загадковість, яка переважає у світі поза нашими звичними досвідом та уявленнями. Світлі силуети можуть вказувати на наявність чогось більш високого та надприродного, що не доступно нашому розумінню.

Також можна спостерігати контраст між темрявою та світлом, що може вказувати на постійну боротьбу між добром та злом у світі. У цій картині можна бачити прагнення автора передати той світ, який не можна сприйняти за допомогою звичайних чуттєвих органів, але який можна відчутти у своїй душі та серці.

Дванадцята картина має назву "Сад Антиноя". На картині зображений абстрактний ландшафт з темно-синім небом та яскравими плямами світла, що можуть вказувати на зірки або планети. У центрі композиції знаходиться група рослин, що нагадує пальму, з червоними плямами на листках.

Символіка цієї картини може бути пов'язана з міфом про Антиноя – красеня, коханця римського імператора Адріана, який загинув, втопившись у Нілі. У середньовічній традиції Антиною уособлювався образ краси та молодості, а його смерть символізувала мінливість земного життя та нагадувала про необхідність духовної підготовки до смерті.

Червоні плями на листках можуть символізувати кров або вогонь, що може нагадувати про те, що життя є крихким та мінливим, і потрібно бути готовим до змін та перетворень. Також ці плями можуть символізувати живу природу, що є вічною та безмежною, незалежно від людської долі.

Темно-синє небо може символізувати таємничість та невизначеність, або безмежність космосу, який є вічним та незмінним, порівняно з тим, що все живе на землі є мінливим та підлягає змінам. Яскраві плями світла можуть нагадувати про спалахи надії та прозріння, які можуть з'являться у житті людини та допомагати знайти вихід із темряви та невизначеності.

На чотирнадцятій картині з серії "Неіснуючі пейзажі" Оділона Редона зображено велику квіткову гілку на тлі неба. Гілка розповсюджується зліва направо по всій поверхні картини, займаючи більшу частину простору. Квіти на гілці мають різні кольори та відтінки, включаючи рожевий, червоний та білий.

Символіка цієї картини може бути пов'язана з життям та смертю. Квіти на гілці можуть символізувати життя та його красу, а також відтворювати їх тимну сторону, яка виявляється в їх в'янненні та занепаді. Зображення гілки на тлі неба може означати прагнення до відродження та протиставлення мінливості життя безсмертній природі.

Інша можлива інтерпретація символіки полягає в тому, що квіти на гілці можуть представляти красу та розкіш життя, яка може бути тимчасовою та марною, як небо на тлі. Гілка може відображати грань між життям та смертю, відтворюючи ідею про те, що все, що народжується, змінюється та вмирає, але водночас може відтворювати прагнення до вічного, незмінного й недоторканного.

На п'ятнадцятій картині з серії зображено темну нічну панораму з гірською масою в центрі. В гірському масиві можна помітити білу світлину, яка може символізувати вогонь або світло у темряві. Весь пейзаж оточений темнотою, створюючи враження загадковості та містики.

Така символіка може вказувати на прагнення художника передати таємничість та загадковість в нічному пейзажі, що містить як позитивні, так і негативні елементи. Білий промінь в гірському масиві може також відображати надію на світло в темряві або можливість знайти якусь позитивну перспективу у складній ситуації.

На шістнадцятій картині Оділона Редона зображене схоже на краєвид гірського хребта, але також відчуття, що це більше символічний образ, ніж реалістичний. Картина має загадкову таємничу ауру, а фактура роботи нагадує про туман або хмару. Гірський хребет може символізувати стійкість та міцність, а також можливості для підйому та прогресу. Однак загальний настрій картини може передавати відчуття віддаленості та незрозумілості.

На сімнадцятій картині з серії "Неіснуючі пейзажі" Оділона Редона зображено туманну ландшафтну композицію, яка містить три вертикальні форми. В центрі картини знаходиться світла, яскрава форма, яка може бути сприйнята як сонце або як символ духовної прозрілості. Зліва та справа від центральної форми розташовані дві темніші форми, які можуть бути сприйняті як гори або як символи низьких інстинктів і бажань.

Також на картині присутні темні контури, які надають композиції виразності та таємничості. В цілому, ця картина може бути сприйнята як

абстрактна ландшафтна композиція, що символізує пошук рівноваги між світлом і темрявою, духовним і матеріальним.

Вісьмнадцята картина з серії має загадкову і темну атмосферу, яка є характерною для більшості його робіт. На картині зображена суцільна чорна маса, яка заповнює практично всю поверхню. У цій масі можна побачити три великі світлі плями, які розташовані в нижній частині картини.

Одним з ключових символів цієї картини є саме ця чорна маса, яка може символізувати безмежний космос або абстрактний вимір, що лежить за межами нашого розуміння. Три світлі плями можуть представляти зорі, які відбиваються у цій темряві. Це може вказувати на те, що у цій незрозумілій масі є деяка світлість або надія.

Іншим можливим символом цієї картини може бути відношення людини до космосу. Чорна маса може вказувати на величезний простір, який людина не може зрозуміти, а світлі плями можуть символізувати людську свідомість та пошук світла в цій темряві.

У цілому, картина відкривається для різних інтерпретацій, і її символіка може бути відчутною для кожного зокрема.

Дев'ятнадцята найвідоміша робота Оділона Редона з серії "Неіснуючі пейзажі" – це картина "Великий Червоний скринькар" або "Червоний Сфінкс" (1914). Ця картина, як і інші роботи з цієї серії, створена в техніці пастелі та має дуже містичний характер.

На картині можна побачити зображення странної істоти з червоним тілом та головою, схожою на голову лева, з гримасою на обличчі, що може сприйматися як усмішка або як плач. Також можна помітити, що з тіла цієї істоти виходять якісь дивні форми та сплетіння, які можуть символізувати пастки або павутиння.

Символіка цієї картини вельми загадкова, проте можна знайти кілька інтерпретацій. Одна з них говорить про те, що ця істота – це щось зовнішнє, що контролює наші емоції та думки. Її червоне тіло може символізувати

палаючу страсть або гнів, а голова лева може вказувати на те, що ця істота є символом влади або панування. Також можна розглядати цю картину як виклик до того, щоб ми звернули увагу на свої внутрішні демони та підкорили їх контролю.

Інша інтерпретація говорить про те, що ця істота може символізувати самого митця, який шукає своє місце у світі мистецтва. Рожеві кольори в кінці хвоста можуть символізувати спробу митця знайти своє місце в світі творчості.

Остання, двадцята картина в серії "Неіснуючі пейзажі" Оділона Редона має назву "Дивна музика" і була створена у 1910 році.

На картині зображений чоловік, який сидить на тлі неба та зірок, тримаючи в руках музичний інструмент. Його обличчя знову не зображено, замість цього, з голови виріс величезний вороний крил, який захоплює більшу частину полотна. Крило може символізувати духовну свободу і розширення свідомості.

Музичний інструмент, який тримає чоловік, нагадує лютню – струнний інструмент з давньої історії, який часто пов'язується з пастухами та пастушеннями. Його присутність може вказувати на присутність музичного елемента у картині. В цілому картина може передавати почуття спокою, містичної рівноваги та гармонії.

Оділон Редон часто використовував мотив музики у своїх роботах, і ця картина може бути ще однією ілюстрацією його захоплення цим мотивом. У цій серії Редон досліджує тему уявних світів та духовних пошуків. Він намагається виразити неосяжні й незбагненні ідеї через символічне зображення фантастичних пейзажів.

Серія картин "Павуки" Оділона Редона була створена в 1881-1898 роках і представляє собою низку різних робіт, що зображують павутиння та павуків. Ці картини стали дуже відомими і визнаними у світі мистецтва, і вони є яскравим прикладом того, як Редон використовував символізм у своїх творіннях.

На перший погляд, зображення павуків та павутиння може здатися дивним та неприємним, але у Редона вони мають більш глибокий сенс. Павуки та їх павутиння він сприймав як символи містики, таємниці та загадковості. Вони можуть викликати уявлення про складний лабіринт, що складається з численних сходинок та перепон, за якими чекає таємниця.

Картини серії "Павуки" відрізняються різними техніками виконання та колірними рішеннями. Деякі зображення можуть бути темними та загадковими, з використанням темних відтінків та містичних деталей. Інші картини можуть бути більш яскравими та кольоровими, з більш виразним зображенням павуків та їх павутиння.

Однак, незважаючи на різницю в стилі та колірних рішеннях, всі картина серії "Павуки" мають загальну тему містики та таємниці. Вони надихають на роздуми про те, що приховується за покривом повсякденності, і відкривають нові способи сприйняття світу.

Серія картин "Павуки" Оділона Редона включає в себе більше сто робіт, виконаних у різний час в період з 1881 по 1910 рік. Основним символом на цих картинах є павук - тварина, яка зазвичай асоціюється зі сплетінням та павутинням. Але в контексті творчості Редона павук має інші значення.

На картині "Павук" (1881 рік) павук зображений як втілення зла і загрози. Він стоїть на дереві, що символізує життя, і своїми клешнями готовий укусити та знищити його. На інших картинах тварина може набувати інших значень. Наприклад, на картині "Павуки (Нічна мара)" (1889 рік) павуки зображені як символ страху, тіньового світу та ночі. А на картині "Мінотавр з павуком" (1881 рік) павук виконує функцію маски та символізує містифікацію та приховання істини.

Загалом, павук на картинах Редона може бути сприйнятий як символ небезпеки, загрози, страху, загадки, містифікації, а також як символ роботи та творчості (оскільки павуки створюють павутиння, яке можна сприйняти як аналог творчої роботи митця).

Серія "Очі" Оділона Редона – це колекція картин, присвячена зображенню очей як символу духовної свідомості та внутрішньої мудрості. Редон виконував ці картини в своєму характерному стилі, використовуючи м'які та темні кольори, які створюють ефект містичності та таємниці.

Очі на картині Редона можуть бути зображені самотійно або в контексті композиції з іншими елементами, такими як квіти, птахи, хмари та інші. На деяких картинах очі можуть бути представлені у вигляді пари, яка символізує духовний діалог між двома істотами.

Серія "Очі" Редона може розумітися як прагнення до пошуку внутрішньої гармонії та мудрості, що лежить в глибинах людської душі. Вона також відображає довіру художника до внутрішнього світу та інтуїції, які допомагають нам зрозуміти сенс світу навколо нас.

Деякі з найвідоміших картин серії "Очі" включають "Зелені очі" , "Двоє очей", "Очі Ангела" та "Сині очі" . Кожна з цих картин має свою унікальну символіку та може бути розглянута як вираження певних ідей та концепцій, що лежать в основі творчості Редона.

Серія "Великі декорації" є однією з найбільш вражаючих творчих досягнень Оділона Редона. Вона складається з двох головних частин: "Декорації театру Одіона" та "Декорації театру Сара Бернар". Ці дві серії були створені за запрошенням друзів Редона, які були театральними діячами, і призначалися для використання як декорації в театрі.

"Декорації театру Одіона" складаються з семи панелей, які були встановлені у театрі Одіона в Парижі в 1913 році. Кожен з панелей зображує різну тему, від "Весни" до "Зими", і має свою унікальну символіку та кольорову гаму. Загальний стиль цієї серії характеризується яскравими кольорами, геометричними формами та абстрактними мотивами.

"Декорації театру Сара Бернар" були створені для використання в театрі Сари Бернар. Ця серія складається з десяти панелей, які були створені у 1890-х роках. Кожен з панелей зображує різну тему, від "Зорі" до "Музики". Загальний

стиль цієї серії характеризується містичними мотивами, фантастичними тваринами та рослинами, а також елементами декоративного мистецтва.

Обидві серії "Великих декорацій" відображають творчість Редона у ролі декоратора, а також його унікальний стиль і мотиви, що поєднують елементи фантазії, містики та символіки. Ці серії також свідчать про інтерес Редона до театрального мистецтва та відображають його бажання створювати не тільки окремі картини, але і комплексні проекти, що об'єднують різні мистецькі форми. Кожна картина в серії "Великі декорації" створена з використанням глибокого фарбування, що створює ефект глибини і об'ємності.

Серія "монстри" є однією з найцікавіших творчих серій Оділона Редона, де художник досліджує світ та образи фантастичних істот. У цій серії художник використовує свій характерний стиль, що включає в себе контрастність кольорів та витончений лінійний рисунок.

Кожна картина серії "монстри" відображає унікального персонажа, часто зі страшними, незвичними для людських істот або навіть взагалі небувалими формами тіла. Ці монстри мають часто агресивні, загрозливі пози, а їхні очі можуть бути незвичайними формами та кольорами, які надають зображенням ще більш фантастичний характер.

Символіка картин серії "монстри" досить складна та відкрита для інтерпретації, оскільки вони відображають неіснуючі створіння. Однак, можна сказати, що ці монстри можуть символізувати сили природи, загрозливі сторони людської психіки, або просто відображати містику та фантазію художника.

Найвідоміша картина з серії "Монстри" Оділона Редона – "Жовтий монстр", яка стала символом французького символізму.

На картині зображено жовтого монстра, який виглядає дуже містично і загадково. Його неправильна форма, великі безкрилі крила та колоподібні ноги створюють враження чогось інопланетного. Монстр підняв голову і дивиться прямо на глядача, що може викликати почуття нестабільності і невпевненості

у тому, що він може зробити далі. Однак, його очі – це можливо найбільш інтригуючий елемент картини, оскільки вони являють собою прозорі кола, у яких не видно зіниць. Це може вказувати на те, що він, можливо, є прозорим відображенням внутрішнього стану людини.

Символіка картини може бути різноманітною. Для деяких дослідників це може бути відображенням почуття страху, стану депресії або ж відображенням темних сторін нашої психіки. Для інших вона може бути відображенням сильних емоцій, або ж нашого бажання розуміти те, що знаходиться за межами нашого звичайного сприйняття. Однак, безумовно, ця картина викликає багато різних емоцій і інтерпретацій, що робить її однією з найцікавіших робіт Оділона Редона.

Висновок до першого розділу

Символізм – жанр, що виник наприкінці XIX століття, використовує символи для вираження внутрішнього світу та метафізичних ідей.

У картинках Оділона Редона символізм проявляється в багатьох аспектах його творчості. Він використовував різні символи та містичні образи, щоб створити атмосферу загадковості, таємниці та метафізичного сенсу.

У його полотнах часто зустрічаються символи квітів, особливо троянд. Квіти для Редона символізували красу, життя та емоційну глибину. Вони можуть мати інтерпретації як позитивні, так і негативні, залежно від контексту.

Окрему увагу Оділон Редон приділяв образу ока. Він часто зображував закрите або засліплене око, яке символізувало духовне бачення, інтуїцію та пізнання невидимого світу. Це створювало враження заглиблення в таємничий внутрішній світ людини.

Також в творчості Редона можна знайти зображення богинь, міфологічних персонажів та архетипічних жіночих фігур. Вони втілюють силу, мудрість, таємницю та непізнані аспекти жіночої природи.

Крім того, Редон часто використовував морські істоти, такі як риби, медузи та водорості. Вони символізували трансформацію, загадковість життя, його циклічність та невизначеність.

Усі ці символи та образи, використані Оділоном Редоном, допомагали створити естетично складні та емоційно насичені полотна, що закликали глядачів зануритись у світ містики та внутрішнього відчуття.

РОЗДІЛ II. ІРРЕАЛЬНІ ОБРАЗИ У ТВОРЧОСТІ ОДІЛОНА РЕДОНА

2.1 Навчання та рання творчість

Оділон Редон (1840-1916 роки) – французький художник, який став одним з провідних представників символізму у мистецтві. Його творчість відзначалась своєрідністю та інноваційністю, яку він проявляв у використанні кольору та світла, а також у відображенні міфологічних та фантастичних тем.

Оділон Редон народився 20 квітня 1840 року в Бордо, Франція, в родині багатого комерсанта. Він був старшим із трьох братів і мав сестру. Його батько був любителем мистецтва та колекціонував картини, що вплинуло на інтереси та смаки молодого Оділона. Він також був дуже близький зі своєю матір'ю, яка була досить літературною та культурною.

Оділон часто захоплювався малюванням та малював у своєму дитинстві. Він навчався в школі мистецтв у своєму рідному місті, де вивчав різні техніки малювання та рисунку. Пізніше він продовжив своє навчання в Парижі в Єкол де Бо де Зарт, де він навчався портретного малювання та живопису. Його

батько був проти його вибору стати художником, і він хотів, щоб Оділон приєднався до родинного бізнесу. Але мати його підтримувала, і це дало Оділону можливість розвиватися як художник.

Дитинство юного художника було впливовим на його мистецтво, і його роботи часто відображали його внутрішній світ, настрої та фантазії. Він завжди був захоплений духовним світом та міфологією, що вплинуло на його творчість в подальшому.

У 1864 році, коли Оділон Редон було 24 роки, він переїхав до Парижа, щоб продовжити своє навчання мистецтву. Він заснував сім'ю в Парижі і працював у своїй студії. У Парижі Редон навчався у відомого французького художника Жана-Леона Жерома, який був спеціалістом з історичного живопису та портретів. Навчання у Жерома дало Редону глибокі знання про композицію, колір та світло.

Протягом свого навчання у Парижі, Редон був під впливом імпресіонізму та символізму, що відображалось у його роботах. Він також був захоплений експериментами з кольором та світлом, що відбивалось у його роботах. Редон поступово розвивав свій власний стиль, що був відмінним від традиційних художніх стилів того часу. Він використовував яскраві кольори, неочікувані композиції та абстрактні форми, що дозволяло йому виражати свої внутрішні стани та фантазії.

Перша виставка Оділона Редона відбулася у 1878 році в Парижі на виставці "Société des artistes indépendants" (Товариство незалежних художників). На виставці були представлені його роботи, зокрема малюнки та гравюри, що викликали захоплення серед публіки та критиків. На відміну від більшості художників того часу, які створювали реалістичні та імпресіоністичні роботи, Редон використовував яскраві кольори та містику в своїх творах. Його роботи були неординарним поєднанням різних стилів та напрямків, зокрема, імпресіонізму, сюрреалізму, символізму та експресіонізму. На виставці Редона помітили відомі художники та критики, такі як Едгар Дега

та Еміль Золя. Дега, зокрема, став першим, хто купив роботу Редона, і взагалі був вражений його творчістю.

Ця виставка була дуже важливою для Редона, оскільки вона дала йому можливість знайомитися зі світом мистецтва та знайти своє місце серед відомих художників свого часу. Вона також допомогла йому здобути визнання та популярність в Парижі та по всій Франції.

2.2 Шлях до власного стилю та визнання

Більша частина творчості Оділона Редона складалася з малюнків, гравюр та літографій, на яких зображувалися міфологічні та фантастичні сцени, квіти, портрети та інші образи. Він дуже цікавився містикою та філософією, що відображалось в його творчості. Однією з найбільш відомих серій Редона є "Чорні", яка складалася з монотипій, гравюр та малюнків. Вони були виконані на чорному фоні та зображували міфологічних істот, містичні сцени, а також абстрактні форми. Ця серія робіт відображає філософські та містичні роздуми художника.

Крім того, Редон також був знаменитий своїми квітковими малюнками та гравюрами. Він виконував зображення квітів у своєму характерному стилі, використовуючи яскраві кольори та містичні елементи. Найбільш відомою серією його квіткових малюнків є "Квіти зла", яка була інспірована однойменною поемою Шарля Бодлера.

Також варто зазначити, що Редон був майстром літографії, техніки друку з каменю. Він створював чудові літографії з міфологічними сценами та абстрактними образами, використовуючи різні кольорові та текстурні ефекти. Також він був відомий своїми гравюрами, виконаними в техніці етапного тонування. Вони зображували міфологічні істоти, містичні сцени та портрети, виконані у стилі символізму.

У творчості Редона часто зустрічалися міфологічні та біблійні сюжети, які він трактував у свій спосіб, відображаючи свій власний світогляд. Його роботи були дуже емоційними та виразними, вони дозволяли глядачеві зануритися у світ містики та фантастики.

У своїй творчості Редон також використовував синтетичні кольори, які були надзвичайно популярні в кінці XIX-го століття. Він використовував їх, щоб створювати ефектні контрасти між кольорами та передавати свої емоції. Незважаючи на те, що більшість творів Редона були виконані у техніках малювання, гравюри та літографії, він також працював у різних інших жанрах, зокрема він створював мозаїки та вітражі.

Взагалі, творчість Оділона Редона була надзвичайно різноманітною та вражаючою. Його роботи відображають його філософські роздуми та містичні вірування, вони створюють особливу атмосферу, яка зачаровує глядача. Його твори є вічним джерелом натхнення для мистецтва та філософії.

Його твори також відображали його інтерес до життя та смерті, він часто зображував скелети, мертві природи та інші образи, які символізувалиплинність часу та неперехідність смерті. У своїх портретах Редон звертав увагу до внутрішньої емоційної стану своїх моделей, зображуючи не тільки їх зовнішній вигляд, але й внутрішній світ.

Оділон Редон також був активним письменником, він писав есе на теми мистецтва та філософії. Він вважав, що мистецтво повинно бути спрямоване на відображення духовної складової життя та створювати нову реальність, яка не пов'язана з повсякденністю.

У 1890-х роках Редон став одним з провідних представників символізму в мистецтві, а його роботи отримали визнання критиків та шанувальників мистецтва. Редон був добре знайомий з іншими відомими митцями, такими як Поль Гоген та Клод Моне. У 1888 році він зустрівся з Гогеном, коли він жив у Гвіджакському монастирі поблизу Арль-сюр-Луар. Ця зустріч стала вирішальною для Редона, оскільки вона сприяла зміні стилю його творчості.

Після зустрічі з Гогеном Редон перестав зображувати деталі, він став зосереджуватися на відображенні внутрішнього світу, на емоційному змісті своїх творів.

У 1893 році Редон взяв участь у виставці "Salon des Indépendants" в Парижі, де він представив свої нові твори. Ці роботи викликали сильну реакцію від критиків та глядачів, вони були порівняні з роботами відомих митців, таких як Вінсент Ван Гог та Едвард Мане. Редон був дуже задоволений цією реакцією, і він продовжував створювати нові роботи, які демонстрував на різних виставках.

Після 1900 року Оділон Редон звернув увагу до живопису та почав використовувати яскраві кольори та більш відкриті форми. Він також проявляв зацікавлення у експериментах зі світлом та його впливом на колір.

Одна з найвідоміших серій картин, що відображала це зацікавлення, - це "Сонячні плями". Ці картини відображали абстрактні форми та яскраві кольори, які створювали враження сонячних вибухів та інших астрономічних явищ. Редон також використовував ефекти освітлення, щоб надати картинам глибину та реалістичність.

У 1912 році Редон випустив серію кольорових літографій під назвою "Світанок", які були засновані на його враженнях від природи. Ці літографії відображали мрійливі та фантастичні пейзажі, які відзначалися відмінним використанням кольору та світла. Редон також був зацікавлений у вивченні явища синестезії, яке полягає у сприйнятті різних чуттєвих вражень одночасно. Він спробував відобразити це явище у своїх роботах, використовуючи яскраві кольори та абстрактні форми.

У 1913 році Оділон Редон був запрошений на 20-е Бієнале у Венеції, де було виставлено десять його картин. Ця подія стала великим триумфом для Редона, а його роботи були відзначені багатьма критиками та художниками. На виставці він представив свої нові роботи, в яких відобразив своє захоплення сонячним світлом, що проникає через гілки дерев та створює

забарвлення та тіні на природі. Найбільш вражаючою картиною на виставці була "Голова", яка здобула особливу славу серед критиків та публіки.

Після 1913 року Редон продовжував активно працювати над своїми картинами і експериментувати з новими ідеями. Він поглиблював своє вивчення символіки та містицизму, втілюючи ці концепції у своїх творах. Редон створював картини, в яких поєднував незвичайні форми, яскраві кольори і глибокий сенс.

Подальше життя Редона супроводжувалося визнанням його творчості. Його роботи почали представляти на значних виставках у Парижі, Лондоні та інших містах, що підвищило його репутацію і статус у мистецькому світі. Критики дуже високо оцінювали його роботи, виокремлюючи його як впливову фігуру в сучасному живопису.

Він був не тільки видатним художником, але і активним викладачем мистецтва. Після 1913 року, він зайняв посаду директора Еколю де Бозар, однієї з найпрестижніших шкіл мистецтв у Парижі.

Як директор, Редон виконував важливі обов'язки, пов'язані з керівництвом школи і формуванням її програми. Він впроваджував нові ідеї та методи викладання, надаючи студентам можливості для розвитку свого таланту та вдосконалення своїх мистецьких навичок.

Редон прагнув передати свої знання і досвід наступному поколінню митців. Він викладав студентам різні аспекти мистецтва, включаючи техніку живопису, використання кольору та композицію. Він надихав своїх учнів на вираження своєї внутрішньої сутності через мистецтво та спонукав їх до експериментів з новими ідеями та стилями.

Викладацька діяльність Редона мала великий вплив на багатьох молодих художників, які проходили через Еколь де Бозар. Він підтримував і заохочував своїх студентів розвивати свої унікальні голоси та виражати свій індивідуальний підхід до мистецтва.

Завдяки своїй викладацькій діяльності, Редон став не лише визнаним майстром своїх творів, але і впливовою фігурою в світі мистецтва. Він передавав свої знання, натхнення та естетичні цінності молодому поколінню митців, сприяючи подальшому розвитку і розширенню художнього світу.

Оділон Редон помер 6 липня 1916 року. Причина його смерті пов'язана з хворобою. Він помер у віці 76 років у Сібурзі, невеликому містечку на північному заході Франції.

Зауважу, що під час свого життя Редон мав проблеми зі здоров'ям. Він страждав від хронічних захворювань, таких як артрит, і його здоров'я погіршувалося з віком.

2.3 Естетика ірреалізму в творчості Оділона Редона

Ірреалізм – це напрям у мистецтві, який з'явився в Європі в 1920-х роках, і зосереджував увагу на відображенні підсвідомого світу та надреальних елементів в образах.

Ірреалізм зародився як реакція на культурний та соціальний клімат Європи після Першої світової війни. Автори напряму, такі як Андре Бретон та Сальвадор Далі, прагнули відокремитися від традиційного мистецтва та показати надреальний світ у своїх творіннях.

Першими ірреалістами були поети, які стали об'єднуватися в Паризькій групі. Вони відкинули традиційні літературні форми та прагнули зображувати неправдоподібні образи, що викликали асоціації з підсвідомим світом.

У мистецтві ірреалізм з'явився пізніше, коли художники, такі як Макс Ернст, Жан Арп та Рене Магрітт, почали створювати картини, які також

відображали надреальний світ. Вони використовували візуальні елементи, щоб зобразити нереальні сюжети та фантастичні образи, що відрізнялися від традиційних мистецьких форм.

Ірреалістські художники також використовували методи автоматичного письма та малювання, щоб створювати твори без обмежень свідомості та контролю. Це дозволяло їм зображувати неправдоподібні сюжети та образи, які не мали жодного зв'язку з реальністю.

Загалом, ірреалізм став важливим напрямом у мистецтві, як відомо, вплинув на подальший розвиток мистецтва. Наприклад, ірреалістські ідеї та методи були використані в роботі таких майстрів, як Хоан Міро, Пабло Пікассо та Фріда Кало.

Хоан Міро (1893–1983) — каталонський художник і сюрреаліст, який вніс важливий внесок у розвиток сучасного мистецтва. Його творчість охоплює ірреалістичні та сюрреалістичні елементи, які виражають його унікальний погляд на світ.

Міро використовував біоморфні форми, що відтворюють органічні структури та природні образи. Його роботи часто мали абстрактні форми, які асоціювалися зі змінністю природи та були віддзеркаленням його ірреального уявлення.

Лінгвістичні Символи: Міро впроваджував у свої роботи унікальну систему символів, створюючи власний архітектурний та лінгвістичний світ. Його символи можуть бути важливими елементами, які виражають його особистий мовний код.

У своїй техніці Міро використовував "випадковий метод", що дозволяло йому випускати елементи своїх творів із свідомого контролю, створюючи неочікувані та ірреалістичні комбінації. Використання насичених та яскравих кольорів відображає його бажання створити вражаючі візуальні ефекти та викликати емоційні реакції глядачів.

Міро часто включав у свої роботи елементи, які можна розглядати як зірки або місяць. Ці небесні об'єкти можуть символізувати трансцендентальні або духовні прагнення.

Ось декілька його картин, які відзначаються ірреалістичним стилем: "Помаранчевий хітон" (1938): у цій роботі Міро використовує абстракцію та біоморфні форми, створюючи ірреальні образи, які можуть асоціюватися із світом снів чи фантазій.

"Вечір в Тропіках" (1940): картина відзначається невизначеними формами та яскравими кольорами, що створюють враження ірреального тропічного пейзажу, де реальність і фантазія переплітаються.

"Сімейство людей" (1924): ця робота використовує абстракційні форми та геометричні елементи, створюючи незвичайні образи, що можуть викликати асоціації з іншими реальностями чи вимірами.

"Жінка та птахи" (1940): у цій картині Міро відображає абстрактну жіночу фігуру, яку оточують яскраві та ірреальні елементи, такі як птахи, що можуть розглядатися як символи фантазії.

"Народження світу" (1925): це одна з його відомих робіт, де форми та кольори створюють ірреальний та фантастичний світ, який може виглядати як сновидіння. Хоан Міро був майстром у втіленні своїх ірреалістичних ідей через оригінальні форми та виразне використання мови мистецтва. Його творчість відображає глибоке сприйняття ірреального світу, яке виявляється через його мистецтво.

Пабло Пікассо (1881–1973) був видатним іспанським художником та скульптором, який вплинув на розвиток сучасного мистецтва. Його творчість охоплює різні періоди та стилі, і деякі з його робіт можна розглядати як вияв ірреалістичних ідей.

У своєму кубістичному періоді (особливо у період "аналітичного кубізму"), Пікассо подавав об'єкти та фігури у фрагментованій формі, що створювало інноваційний та ірреалістичний вигляд.

В ряді своїх робіт, зокрема в той період, коли він був поблизу сюрреалістичного руху, Пікассо експериментував із зображенням сюрреалістичних та фантастичних образів.

Пікассо часто використовував знеособлення та деформацію, перекручуючи форми та виграшно використовуючи принципи перспективи. Його образи мали здатність порушувати конвенції реалізму.

В ряді своїх творів Пікассо створював фантастичні форми, що виходили за рамки природних або реалістичних відображень. Його творчість не обмежувалася звичайними образами, а виражалася через уявні та несподівані форми.

Пікассо виявляв ірреалістичний підхід до мистецтва через експерименти з матеріалами та текстурами, створюючи роботи, що вражають своєю новаторською формою.

Художній пошук Пабло Пікассо завжди був вражаючим, і його творчість здебільшого характеризується експериментами та переосмисленням звичайних мистецьких норм. Ці характеристики надають його роботам ірреалістичний відтінок, який вказує на його нескінченну творчість та відмінність.

Фріда Кало (1907–1954) — мексиканська художниця, відома своєю унікальною та емоційно насиченою творчістю. Її роботи часто відзначаються ірреалістичними та символічними елементами. Ось деякі ірреалістичні ідеї у творчості Фріди Кало.

Фріда використовувала різноманітні сюрреалістичні символи в своїх роботах. Наприклад, пташка, метелик, коло обруча та інші елементи нерідко мали символічне значення та ірреалістичний характер. Самопортрети з Елементами Сюрреалізму: Фріда виготовляла багато самопортретів, які включали ірреалістичні та фантастичні елементи. Наприклад, її самопортрет з трофейними кістками або "Двіжущийся пейзаж" демонструють елементи сюрреалізму.

Фріда використовувала образи та елементи, що мали метафоричне значення, вказуючи на її особисті переживання та емоції. Наприклад, відображення болю та страждань через кров чи образи різних частин тіла. Фантастичні Пейзажі: Деякі роботи Кало, зокрема її пейзажі, мали фантастичний характер. Такі твори, як "В одному темному лісі" або "Ландшафт та молодь", показують її здатність трансформувати реальний світ у фантастичний.

Багато робіт Фріди відображають її особисті болі та трагедії. Вона відкрито використовувала ірреалістичний мистецький вираз для вираження своїх внутрішніх переживань.

Фріда Кало була майстром у використанні ірреалістичних та сюрреалістичних елементів для вираження своєї індивідуальності та внутрішнього світу. Її творчість є потужним виявом мистецтва як засобу вираження особистих емоцій та ідентичності.

Хоча ірреалізм був популярним серед художників у 1920-х та 1930-х роках, напрям продовжує впливати на сучасне мистецтво. Багато сучасних художників використовують ірреалістські техніки та елементи у своїх творах, щоб створити неправдоподібні сюжети та вражаючі візуальні ефекти. Цей напрям був багатий на талановитих хужників.

Сальвадор Далі є одним із найвідоміших і видатних представників ірреалізму, а також сюрреалізму. Його творчість відзначається надзвичайною фантазією, дивовижними образами та артистичною майстерністю. Далі відомий своєю здатністю створювати надреалістичні образи, які справляють враження дивовижних і непохідних. Він часто використовував абсурдність та парадокси, щоб вразити глядача.

В творах Далі завжди присутній елемент загадковості та символіки. Він використовував різні символи, такі як годинники, мушлі, обличчя з розпливчастими формами, для створення таємничого підтексту. "Постійність пам'яті": Однією з найвідоміших картин Далі є "Постійність пам'яті", на якій

зображені розпливчасті годинники. Він також експериментував з колажами, що дозволило йому створити неповторні мистецькі твори.

Багато робіт Далі відзначаються сурреалістичними пейзажами, де навколишній світ поєднується з надреалістичними елементами. Вони створюють незвичайні і вигадливі сцени. Вплив психоаналізу: Далі віддавав належну увагу психоаналізу та ідеям Сигмунда Фрейда. Це вплинуло на його створення мистецьких образів, де психологічні стани та сновидіння грали важливу роль. Легендарна особистість: Далі також був відомий своєю ексцентричною особистістю і вигадливими виступами, які створювали справжню легенду про нього.

“Постійство пам'яті” (1931) — одна з найвідоміших та найвпізнаваніших картин Сальвадора Далі. Центральний елемент картини — м'які, розтануті годинники, що висять та лежать на поверхні. Годинники, які виглядають як витоплені чи розпливчасті, виражають ідею миті та безтурботності часу. Їхні м'які форми наголошують на ефемерній природі часу.

Фон картини зображений упродовж часу, що змінюється та впливає на оточуючий світ. Далі створює невизначений пейзаж, який може асоціюватися із сновидінням або нереальним простором. Також, в контексті сюрреалізму, муха може виступати як символ психічного стану або фрагменту свідомості. Ландшафт із його батьківщини: Далі здебільшого використовував образи своєї батьківщини, Каталонії, у своїх роботах. Це може бути образом спроби збереження спогадів та відображення впливу середовища на формування особистості.

Ця картина може бути розглянута як відображення того, як час стає розпливчастим та ефемерним, як спогади можуть змінювати свою форму і сприйняття часу. Зображення годинників, що тануть, демонструє філософію автора щодо природи часу та його непостійності.

"Галатея сферометра" (1952) — твір, в якому Сальвадор Далі перетворює класичну міфологічну тему унікальним сюрреалістичним образом. Ось детальний розгляд цієї картини. Галатея — це героїня давньогрецького міфу, яку виріб бог гостинності та робітництва Гефест (Гефестос) зі спроби.

У картині Галатея зображена як розрізана на геометричні сфери, що символізує абстрактність та високий порядок. Геометричні форми: Сфери, які складають Галатею, виражають ідею математичної краси та порядку в природі. Вони можуть представляти гармонію та раціональні закони всесвіту. Сфери, розподілені у просторі, створюють враження руху та динамічності. Це може вказувати на високий рівень енергії та життєвої сили.

Далі використовує цю картину для того, щоб показати свою обізнаність у теорії, яка поєднує кубізм, геометрію та сюрреалізм. Він розкриває та трансформує фігуру Галатеї, використовуючи геометричні принципи. Лімітована Реальність: Розрізана форма Галатеї може також вказувати на обмеженість реальності та неможливість вираження її повністю чи точно. "Галатея сферометра" є прикладом того, як Далі використовує художній образ, щоб поєднати міфологію, геометрію та сюрреалізм, створюючи картину з багатошаровим значенням та філософським глибоким змістом.

"Таємничий об'єм" (1948) — це одна з визначних картин Сальвадора Далі. Ось детальний опис та можливі тлумачення символіки цієї роботи: Довгі Слони: Центральний елемент — довгі та розтягнуті слони, які мають незвичайно довгі тонкі ноги. Це символізує високий рівень експресії. Вони можуть вказувати на нестабільність та мрійливість.

Годинник, що розташований на одному з горбів слона, може вказувати на ідею розпливчастого часу та те, як час може бути ускладнений та розтягнений.

Тло картини виглядає віддаленим та пустельним. Це може допомагати створити враження величі та безкрайності простору.

Інший Слон: Видимий у далекому плані слон може вказувати на існування іншого рівня реальності або інших аспектів світу, які виходять за рамки нашого звичайного сприйняття.

"Таємничий об'єм" є прикладом дивовижної уявності та експериментування Сальвадора Далі. Картина сповнена символіки та метафор, які запрошують глядача розглядати її з різних поглядів і розкривати нові шари значень.

Рене Магрітт бельгійський художник, який відомий своїми надреалістичними і сюрреалістичними картинами. Його творчість характеризується дивовижною фантазією, парадоксами і використанням загадкових образів. Рене Магрітт створював сюрреалістичні образи, які часто включали в себе об'єкти та сцени, які не мали логічного пояснення або зв'язку з реальністю.

Він експериментував з об'ємом, перспективою та пропорціями для створення загадкових сюжетів. Магрітт часто використовував пародію на реальність, створюючи зображення, які мімікрували об'єкти зі звичайного життя, але зі зміненим контекстом чи функцією. Гра слів і образів: Він також впроваджував гру слів і образів у свої твори, додаючи ще більше загадковості до картин.

Магрітт часто досліджував сюрреалістичну тематику, таку як мрії, підсвідоме і психоаналіз. Його роботи можуть викликати асоціації зі сновидіннями чи кошмарами.

Один із найвідоміших творів Магрітта - це "Це не труба", на якому зображена труба, під якою написано "Це не труба". Цей образ став символом відділення образу від реальності та підкреслення обманливості мистецтва. Вплив психоаналізу: Магрітт був сильно вплинутий ідеями психоаналізу, зокрема теоріями Сигмунда Фрейда. Він використовував психоаналітичний підхід до розгадування своїх власних творів.

Творчість Магрітта вплинула на багатьох письменників і режисерів, включаючи відому драму "Будинок на Площі Мертвих" Жана-Кошеля Франсуа. Рене Магрітт залишив незабутній слід у світі мистецтва і сурреалізму завдяки своїй надреалістичній творчості та вмінню створювати твори, які викликають рефлексію і дивування глядачів.

Макс Ернст був німецьким і французьким художником, який робив значний внесок у розвиток ірреалізму та сурреалізму. Його творчість характеризується надреалістичними образами, експериментами з різними мистецькими техніками та використанням фантастичних мотивів.

Ернст був активним учасником дадаїстського руху, де вперше використовував колаж як мистецьку техніку. Він створював колажі, комбінуючи різні зображення та об'єкти, що створювали абсурдні і надреалістичні композиції.

Ернст відомий своєю роботою у гравюрі та графіці. Він експериментував з техніками дереворізу іншими методами, щоб створити надреалістичні графічні роботи. Художник розділяв свою творчість на "фази" або періоди, в яких він вивчав різні мистецькі напрямки. Наприклад, у період свого дадаїстського впливу, він створював абсурдні колажі. У період сурреалізму, він розвивав більш надреалістичні образи.

Один з найвідоміших творів Ернста - це картина "Сон". На ній зображено розлітні струмки диму, які нагадують жіночий профіль, і сюжет картини заснований на власних подіях. Ернст експериментував з текстурою та текстом, додаючи до своїх картин вставки, текстові фрагменти та інші елементи, що підсилювали загадковий характер його робіт.

Творчість Макса Ернста сильно вплинула на розвиток мистецтва ХХ століття, зокрема на поп-арт та абстракціонізм. Експерименти з об'ємом і простором: Ернст також експериментував з об'ємними і просторовими ефектами в своїх скульптурах і інсталяціях. Творчість Макса Ернста відзначалася надреалістичним і сюрреалістичним підходом до мистецтва, що

дозволило йому створити твори, які вразили глядачів і залишаються загадковими і надихають дослідників.

Жоан Міро був іспанським художником і скульптором, який відіграв значну роль у розвитку сучасного мистецтва та був важливим представником ірреалізму. Його творчість відзначається абстрактними образами, яскравими кольорами та використанням сюрреалістичних та надреалістичних елементів.

Міро був відомий своєю здатністю поєднувати абстракцію з сюрреалізмом. Він створював абстрактні образи, що містили надреалістичні деталі, такі як графічні символи, знаки, крапки та несподівані комбінації форм. Митець використовував символіку та метафори в своїх творах для передачі своїх ідей та емоцій. Він створював загадкові образи, які запрошували глядача розгадати їхній значення.

Жоан Міро використовував яскраву та виразну кольорову палітру. Кольори в його творах мали велике значення і відображали його емоційний стан. Дитячий погляд: Він прагнув зберегти дитячий погляд на світ в своїй творчості, відтворюючи простоту та чистоту в мистецтві. Міро також створював скульптури. Вони відзначаються абстрактністю і використанням несподіваних матеріалів.

Його творчість вплинула на багатьох художників і мала значний вплив на абстракціонізм та експресіонізм. Міро був визнаним художником світового масштабу, і його роботи виставлялися в найпрестижніших музеях і галереях. Жоан Міро відзначався своєю унікальною мистецькою мовою, яка поєднувала абстракцію, сюрреалізм та надреалізм. Він залишив невимовний слід у світі мистецтва і продовжує вражати та надихати глядачів своєю творчістю.

Андре Массон був французьким художником, який грав важливу роль у розвитку сюрреалізму та ірреалізму. Його творчість відзначалася експериментами з різними мистецькими техніками, а також сюрреалістичними та надреалістичними образами.

Массон використовував техніку автоматичного малюнка, яка полягала в малюванні без свідомого контролю над образами. Це дозволяло виразити підсвідомі інстинкти і асоціації. В його творах зустрічаються сюрреалістичні образи, такі як тварини, рослини та люди, які перетворюються і зливаються один з іншим в одних об'єктах.

Массон використовував символіку і метафори для виразу своїх ідей і емоцій. Він створював загадкові образи, які запрошували глядача розгадувати їхнє значення.

Він також працював у графіці та малюнку, де використовував свій характерний стиль. Массон експериментував з кольорами та текстурою, щоб створити емоційно заряджені образи.

Массон був активним учасником сюрреалістичного руху і співпрацював з іншими видатними сюрреалістами, такими як Андре Бретон та Сальвадор. Художник також був політично активним і підтримував комуністичний рух у Франції. Творчість Андре Массона відзначалася нестандартними підходами до мистецтва і відображала його обмежену свідомість та бажання досліджувати підсвідомі процеси. Він залишив важливий слід у розвитку сюрреалістичного і ірреалістичного мистецтва.

Жан Арп був швейцарським і французьким художником і скульптором, відомим своєю роботою в ірреалізмі та сюрреалізмі. Його творчість характеризується абстрактними формами, спрощеністю та використанням надреалістичних елементів. Жан Арп був відомий своєю здатністю до спрощення форм і створення абстрактних образів. Він використовував геометричні фігури, такі як круги та овали, для створення своїх творів.

Він також експериментував з різними матеріалами, включаючи дерево, камінь, метал та папір, для створення скульптур та інсталяцій. Майстерно використовуючи абстракцію, Жан Арп включав надреалістичні деталі в свої роботи, що робило їх надзвичайно цікавими для глядачів.

Творчість Арпа часто включала символіку та асоціації, що дозволяло глядачам інтерпретувати його роботи по-різному. Арп був одним із засновників дадаїстського руху, а пізніше став важливим представником сюрреалізму. Його роботи були впливовими в цих двох напрямках мистецтва.

Спільно з іншими сюрреалістами, Арп використовував техніку автоматичного малюнка, де малював без свідомого контролю, щоб виразити підсвідомі образи та ідеї. Він співпрацював з численними важливими художниками і письменниками свого часу, включаючи Жана Кокто, Трістана Цару та Андре Бретона. Творчість Жана Арпа відзначалася своєрідним підходом до мистецтва, який поєднував абстракцію з надреалістичними дотиками. Він вніс важливий внесок у сюрреалізм та ірреалізм та продовжує залишати вплив на сучасне мистецтво.

Творчість Оділона Редона в ірреалістичному напрямку дійсно відображала його бажання зобразити надреальні образи, які перевищували межі реального світу. Він вважав, що мистецтво повинно бути більшим, ніж просто відображення реальності, і він був захоплений ідеєю використання мистецтва для вираження більш глибоких ідей та емоцій.

У своїх роботах Редон часто використовував містичні та фантастичні мотиви, такі як ангели, демони, квіти, очі, птахи та інші нереальні образи, які створювали таємничість та невизначеність. Він також був захоплений дослідженням світла та тіні, яке він використовував, щоб створювати враження глибини та простору в своїх роботах.

Одним з найбільш відомих творів Редона є його серія "Інтерпретації марень та снів", яка включала багато картин, гравюр та малюнків, які він створював протягом багатьох років свого життя. Ці роботи відображали його захоплення містикою та філософією, і вони були схожі на фантастичні сцени з сновидінь, що викликали у глядачів почуття дива та таємничості.

У серії "Інтерпретації марень та снів" Редон експериментував з різними техніками і матеріалами, щоб передати надреальний світ своїх візій. Він

використовував м'які та розмиті лінії, а також багато темної та глибокої тіні, щоб створити містичний ефект.

У своїх роботах Редон часто використовував символіку та метафори, які вказували на незвичайність його образів. Він інтерпретував свої сни та марення як відображення того, що лежить за межами реальності, і намагався передати це в своїх творах.

Серед його робіт у цій серії можна виділити картину "Баран та сонце" можна побачити барана, який стоїть перед величезним сонцем з розкритими крильми. Це зображення може викликати різні асоціації та інтерпретації у глядачів, але загалом воно символізує світло, віру та спокій.

Гравюра "Око" також дуже інтригуюча та вражає своєю експресивністю. На ній зображено велике око, яке плаває у повітрі серед хмар. Це зображення може символізувати багато різних речей, таких як бачення, пізнання, мудрість або навіть пророцтво.

У своїх роботах Оділон Редон експериментував з кольорами та формами, що дозволило йому створити унікальну творчість, яка відображала його власне сприйняття світу. Його картини часто викликали багато питань та дебатів у глядачів, але це саме те, що робило його твори незабутніми та відомими по всьому світу.

Творчість Одона Редона справді мала значний вплив на мистецтво та на інших митців, які прийшли пізніше. Його ірреалістичний стиль, зображення містичних та фантастичних образів та використання символіки стали новими формами вираження, які відкрили шлях для розвитку нових напрямків у мистецтві.

Його роботи були дуже важливими для розвитку ірреалізму як напрямку мистецтва, і вони впливали на багатьох митців, які прийшли пізніше. Сальвадор Далі, наприклад, був сильно вплинутий роботами Редона. Далі також працював в ірреалістичному стилі та використовував фантастичні образи та символіку для створення своїх творів. Він також дуже цінував

технічну майстерність Редона та його здатність передати емоції через кольори та форми.

Інший митець, який був вплинутий Редоном, – Макс Ернст. Він також працював у стилі ірреалізму та використовував фантастичні образи та символіку для створення своїх творів. Він був особливо захоплений мистецтвом Редона через його здатність викликати емоції у глядачів за допомогою неочікуваних комбінацій форм та кольорів.

Інші митці, які були вплинуті Редоном, включають Рене Магрітта та Поля Клее. Обидва митці використовували фантастичні образи та символіку в своїх творах, подібно до Редона. Магрітт також працював з асамбляжами та колажами, подібно до того, як Редон створював свої інтерпретації марень та снів.

Оділон Редон збагатив мистецтво новими можливостями для вираження ідей та почуттів. Його техніки та методи, такі як градація кольорів, плавні переходи між кольорами та робота зі світлом і тінню, також вплинули на подальший розвиток мистецтва. Редон дозволив митцям досліджувати нові форми та стилі, відкривши шлях для розвитку таких напрямків мистецтва, як сюрреалізм, експресіонізм та абстракціонізм.

Висновок до другого розділу

Протягом свого життя Редон переживав як творчі успіхи, так і періоди творчої кризи. Починаючи з 1890-х років, його роботи отримали визнання і були представлені на виставках, що дозволило йому здобути популярність у мистецькому світі.

Помітний перелом в житті Редона стався у 1892 році, коли його твори були відкрито виставлені в галереї Дюруа в Парижі. Це призвело до

підвищення інтересу до його мистецтва та забезпечило йому визнання серед художників того часу.

Редон відомий своїми містичними і загадковими полотнами, які втілюють внутрішній світ, емоції та філософські ідеї. Він використовував символи, метафори та алегорії для передачі глибинних сенсів та метафізичних концепцій.

Внесок Редона у мистецтво полягає в тому, що він розширив межі художнього вираження і перейшов від об'єктивного зображення до суб'єктивного, внутрішнього світу людини. Він створив неповторний стиль, що поєднує містичність, естетичну складність та сильну емоційну силу.

Також варто зазначити, що Редон вплинув на подальший розвиток мистецтва, включаючи експресіонізм та сюрреалізм. Його роботи і сміливий підхід до вираження внутрішнього світу стали натхненням для багатьох художників наступних поколінь.

Загалом, Оділон Редон вважається видатним представником символізму і залишив невимовний слід в історії мистецтва своїми творами, які здатні поглиблювати і збагачувати наше сприйняття світу.

РОЗДІЛ III ПРАКТИЧНА РОБОТА: НАТЮРМОРТ З СИМВОЛАМИ БУТТЯ

2.1 Пошук композиційного задуму «Натюрморт з символами буття».

Намалювати натюрморт — це перше з чого починають малювати в художніх школах та університетах в перші роки навчання. Особливий інтерес у мене викликає цей жанр живопису.

Я усвідомлюю, що з усіх жанрів живопису він найбільше змушує мій погляд і думки зупинитися. Нелегко зрозуміти чому. Інколи я думаю, що він таїть в собі більшу таємницю, ніж портрети чоловіків, жінок, малюнки персонажів чи навіть пейзажі. Їхня нерухомість та внутрішня статичність, спонукають нас зазирнути в думки художника і побачити інший погляд на просту, на перший погляд, групу нерухомих предметів.

Пошук теми тривав достатньо довгий період, який тривав здається навіть не тижнями а місяць а то і більше. Початковий задум був заснований на двох ескізах, по яким і складалась тема до теоретичної частини.

У першому ескізі був вкладений хтивий підтекст в здавалось звичайний натюрморт з лілією. Сенсом картини мала бути втрата цноти по з подальшою вагітністю. Картина мала буди недосказаною, бо подальша доля пари не відома.

У другому ескізі був трагічний задум. Головним персонажем виступала дитина і не просто дитина а хвора дитини, хвора на рак. Час її спливав, на жаль вона піде за райдугою, але її душа, дитяча душа, є чистою, тому вона матиме шанс на переродження.

Порадившись з куратором практичної частини ми зійшлись на тому, що жоден з ескізів не є актуальним, треба брати теми сьогодення. Тому в той ж вечір я накидала ще один варіант дипломної роботи. Це була вже доволі забута тема, на фоні сьогодення, а саме коронавірус, тобто чума двадцять першого століття. Я гадала, що тема війни на території України вже є заїждженою. Вже стільки було сказано, написано та намальовано, що створювати ще одну таку ж саму роботу було б не доцільно.

Та знову моя ідея була завдана критиці, та ми зійшлись все ж на темі війни в Україні. Я досить довго не знала, що саме зобразити. Як в звичайному

натюрморті показати трагедію нації, показати події, вкласти певну філософію і змусити людство замислитись.

І знову на роздуми я витратила не один тиждень. Чомусь магістерська дипломана мені давалась надто складно, порівнюючи з бакалаврською.

2.2 Створення ескізу та етюдів і перехід до роботи на полотні

Початкова ідея, яка дала початок кінчній була такою: Зображено фронтально стіл, який стоїть впритул до вікна. Вікно відкрите навстіж і за вікном мирний пейзаж: гори, квіти, одним словом весна. Весна нашої неньки України.

Повертаємось до переднього плану, на передньому плані у нас стоять дзеркала, скляні кулі тощо, все, що може відбивати будь-яку поверхню. І в цих відображеннях зобразити певні основні жахливі події нашої війни.

Ця ідея також зазнала видозмін але вже не значних. Скло вирішили замінити на цифрові прибори адже зобразити дзеркало з відображенням, щоб то було видно, що то саме дзеркало чи скло, дуже важко.

2.3 Виконання роботи на полотні в техніці олійного живопису

Робота зазнала своїх злетів та падінь в плані натхнення. За перший вечір була зроблена половина дипломної роботи. Було пророблено вікно з пейзажем за ним.

Надалі після консультації з куратором творчої частини були внесені певні правки в ескізі і я найближчий час продовжила писати роботу. Були пророблені олівцем всі наступні елементи окрім рами дзеркала, бо ще була я не впевнена, чи варто її прописувати фарбою чи олівцем.

В процесі малювання мене спіткали ряд труднощів. Певні елементи не були видні і передній план просто губився на фоні кольорового вікна, але м'якший олівець виправив цю ситуацію

Завершальні деталі такі як обведення контуру карти України, малювання мухи, обведення рами дзеркала олівцем та прикріплення дзеркала тривали дуже довго, мабуть місяці два на це пішло, просто не могла себе змусити закінчити. Але я набралась сил і в два етапи закінчила роботу. Спочатку намалювала муху та обвела карту. Останнім етапом було обведення рами та прикріплення дзеркала.

Хотілось би ще додати символіку кожної деталі картини. Картина умовно поділена на 3 світи: нижній, який є чорно-білим, За вікном, який є кольоровим та дзеркало.

Нижній представляє собою наслідки російської агресії на територія нашої країни. На столі ми бачимо купу полонаних і не дуже електроприладів. Почнемо з лівого ноутбука. Сміслові навантаження припадає на робочий стіл ноутбука. На ньому зображено будинок під водою, кущі та дерева, які поряд, плавають рибки, а над будинком літають чайки. Одразу зрозуміло, що це зображено наслідки підірваної Каховської дамби.

На правому ноутбуці зображено стрічку телеграму та карту повітряної тривоги в моменті, коли вся країна горить червоним. Ще ми бачимо, що від ноутбука відірвано шмат екрану. Скоріше за все це свідчить про те. Що

людина, яка сиділа за ним потрапила під ракетну атаку і від її тіла так само як від ноутбука відірвано шмат тіла.

В цілому кожен гаджет символізує стрес, розчарування, руйнування емоційного стану людини та психологічний дисонанс. А ще телефони, а точніше фото та відео, які є в ньому часто є спогадами, і коли ми втрачаємо близьку людину та єдині візуальні спогади про неї, ми починаємо втрачати себе.

Значення черепа на картині полягає в його асоціації із смертю і мінливістю життя. Він є символом найбільш простої та загальної правди — незалежно від статусу чи багатства, в кінцевому результаті, всіх нас доля зводить до смерті. Череп є нагадуванням про те, що життя є надзвичайно цінним і крихким одночасно. Цей символ може надихати на задуми про те, як жити життя на повну, бути вдячними за те, що ми маємо і жити свідомо.

Пейзаж за вікном зображує світле майбутнє України по закінченню війни. Це те, до чого надія не має згасати.

Муха є такою однією кольоровою деталлю з-поміж чорно-білих графітних об'єктів. Що вона може означати? А нічого окрім російської нації. Росіяни це крупиця, яка знаходиться в кімнаті з купою непотребу, яке вони закарбували на собі. А перед нами, українцями, весь світ, з усіма його красотами.

Дзеркало висить для того, щоб глядач подивися на весь гармидар, що знаходиться на столі, глянув на своє відображення і добре подумав, що він може зробити для того, щоб вся ця історія більше ніколи не повторювалась.

Висновки до другого розділу

Шукаючи ідею роботи я опиралась на актуальні проблеми сьогодення. На меті було створити щось зачепить душу та змусить замислитись. Першим етапом було створення ескізу. Другим– написання етюдів на невеликому

форматі та перенесення начерку на остаточний формат. Наступними етапами вже було написання та завершення всієї роботи.

Висновки

Опираючись на поставлену мету та завдання дослідження, можна підвести деякі підсумки та узагальнення проведеної роботи. Завдяки нашому дослідженню ми зрозуміли, що Оділон Редон був важливим представником символізму у мистецтві. Його творчість відображала глибокі філософські й емоційні аспекти, а символіка в його картинах переносила глядача в світ містики та надприродного.

У розділі про символізм ми розглянули не лише походження цього напрямку, але й його вплив на образотворче мистецтво загалом. Це дозволило нам розуміти контекст, в якому працював Оділон Редон, та сприйняти значення його символіки у контексті символізму.

У розділі, присвяченому життю та творчості Оділона Редона, ми прослідкували його шлях від навчання та ранньої творчості до визнання як художника. Редон поєднував реалістичні елементи з елементами ірреальності та надприродного, створюючи особливу атмосферу в своїх роботах.

Загалом, наше дослідження показало, що Оділон Редон був визначним художником, чий внесок у символізм та образотворче мистецтво залишається значимим до сьогоднішнього дня. Його творчість надихає нас роздумувати про складність людського досвіду та сприймати світ з іншого ракурсу.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Рис 1.1 Редон О. Профіль на синьому тлі (1898 р.)

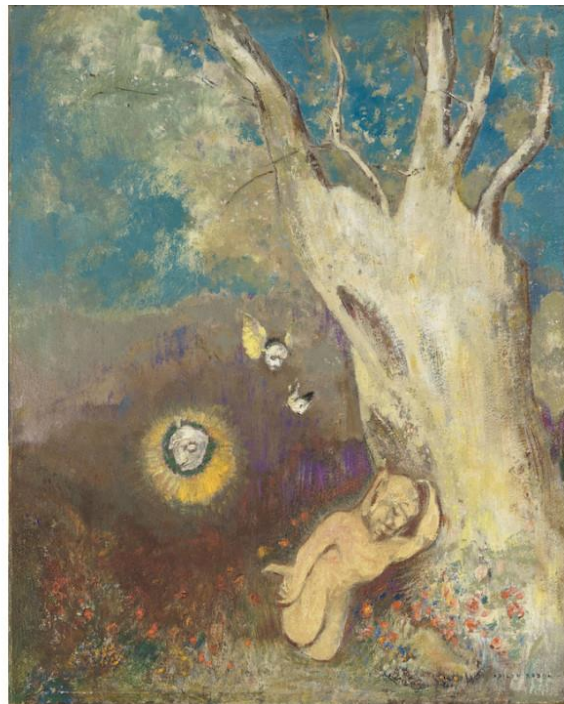

Рис 1.2 Редон О. Профіль в космосі
(приблизно 1885-1900 р.)

Рис. 1.3 Редон О. Сад містики (1890 р.)

Рис. 1.4 Редон О. З довгими вухами (1893-1894).

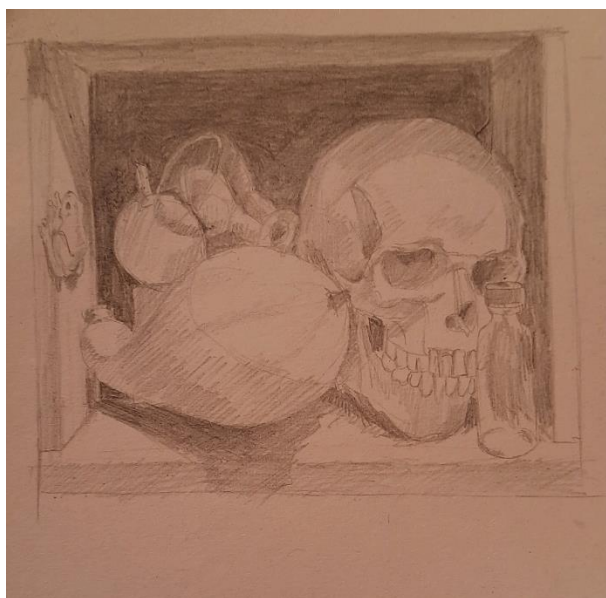

Рис. 1.5 Редон О. Квітучі кущі (1894 р.)

Рис. 1.6 Редон О. Хмари (1912)

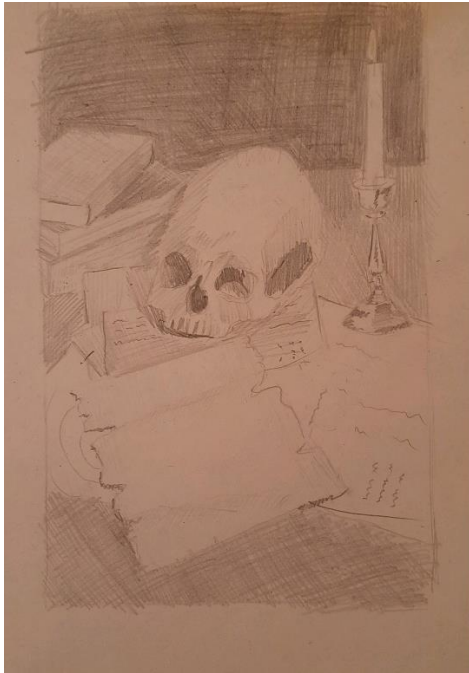
Додаток 2

Пошуковий ескіз

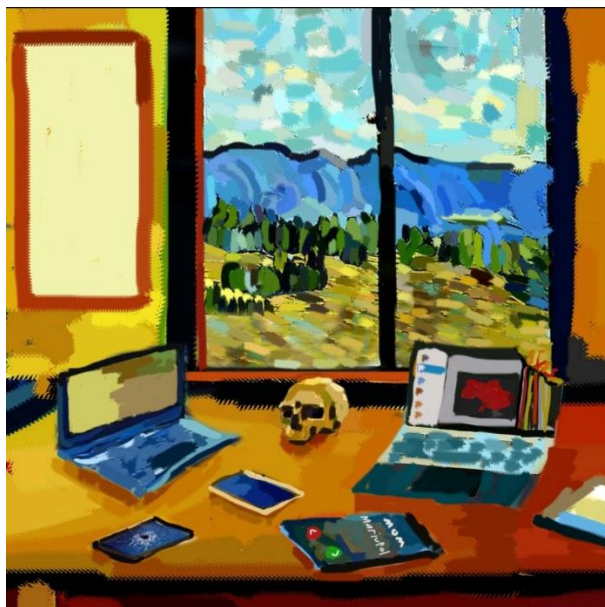
Пошуковий ескіз

Пошуковий ескіз

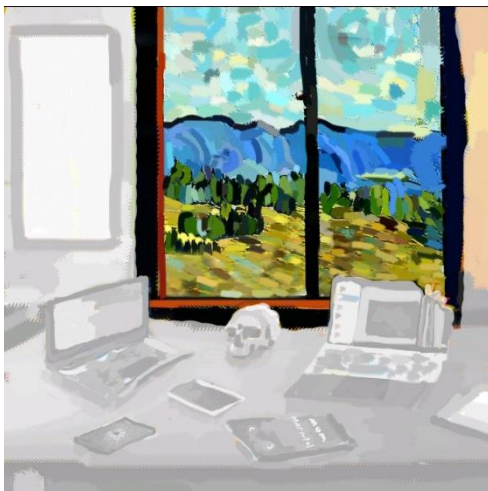
Пошуковий ескіз

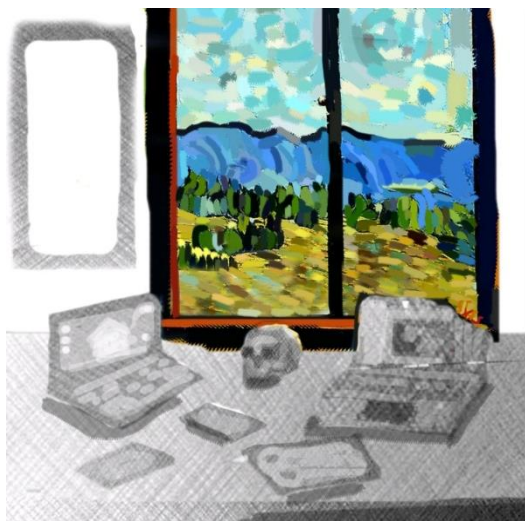
Одна з варіацій кінечного ескізу

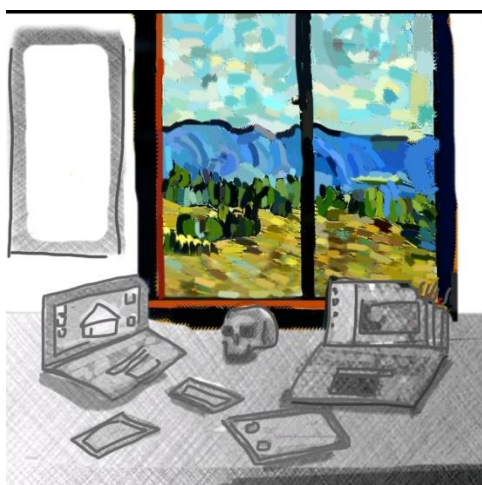
Одна з варіацій кінечного ескізу

Одна з варіацій кінечного ескізу

Одна з варіацій кінечного ескізу

Одна з варіацій кінечного ескізу

Перший етап виконання роботи

Другий етап виконання роботи

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Albert B. The Symbolist Movement: A Critical Appraisal. New York. 1992. 157 с.
2. Elizabeth M., Harold J. Odilon Redon: The Woodcuts New York. 1969. 324 с.
3. Philippe Jullian. The Symbolists. London. 1977. 87 с.
4. Cornelia S. Odilon Redon: Emotion in Color. Ostfildern. 2005. 184 с.
5. Themes, and Movements" Michelle F. Symbolist Art: Theories, Themes, and Movements. London. 2008. 47 с.
6. Albert B. The Symbolist Aesthetic in France. Oxford. 1992. 213 с.
7. Sigrid M. Odilon Redon: The Eye and the Mind. Chicago. 1982. 74 с.
8. Edward L. Symbolism in the Visual Art. London. 1994.176 с.
9. Peter T. Struck. The Birth of the Symbol: Ancient Readers at the Limits of Their Texts. Princeton. 2004. 245 с.
10. Jean-Dominique R. Odilon Redon: Prince of Dreams New York. 2011. 95 с.
11. Michael G. Symbolism. Cologne.1996. 285 с.
12. Barbara L. Odilon Redon: Literature and Music Chicago. 2005. 174 с.
13. Arthur S. The Symbolist Movement in Literature London. 2010. 74 с.
14. Douglas W. Odilon Redon: Prince of Dreams, 1840-1916. New York. 1994. 50 с.
15. Michelle F. Symbolist Art in Context. London. 2009. 157 с.
16. Barbara L. Odilon Redon: Pastels. London. 2011. 254 с
17. Kenneth B. The Symbolist Generation. New York.1990. 134 с.
18. Gilles N. Odilon Redon: The Prince of Dreams. Taschen. 2005. 185 с.
19. Rodolphe R. Symbolism. Paris. 2005. 256 с.
20. Barbara L.Odilon Redon and Emile Bernard: Friends and Sources. Chicago. 2001. 167 с.

21. The Symbolism of Odilon Redon. URL: https://www.metmuseum.org/toah/hd/redn/hd_redn.htm (07.10.2022)
22. Exploring Symbolism in Odilon Redon's Art. URL: <https://www.tate.org.uk/art/art-terms/s/symbolism/exploring-symbolism-odilon-redons-art> (07.10.2022)
23. Odilon Redon: A Visionary Symbolist. URL: <https://www.moma.org/interactives/exhibitions/2001/redon/> (22.11.2022)
24. The Enigma of Odilon Redon. URL: <https://www.nationalgallery.org.uk/artists/odilon-redon> (22.11.2022)
25. The Influence of Symbolism on the Art of Odilon Redon. URL: <https://www.britannica.com/biography/Odilon-Redon/86-7564-75> (22.11.2022)
26. Odilon Redon: From Symbolism to Abstraction. URL: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/504879> (22.11.2022)
27. Odilon Redon: Between Reality and the Unreal. URL: <https://www.musee-orsay.fr/en/events/exhibitions/in-the-museums/exhibitions-in-the-musee-dorsay/article/odilon-redon-42868.html> (28.11.2022)
28. The Symbolism and Imagery in Odilon Redon's Paintings. URL: <https://www.theartstory.org/artist/redon-odilon/artworks/> (02.01.2023)
29. Exploring the Dreamlike World of Odilon Redon. URL: <https://www.nga.gov/collection/artist-info.1223.html> (02.01.2023)
30. Odilon Redon: Master of Symbolism. URL: <https://www.wikiart.org/en/odilon-redon> (23.02.2023)
31. The Symbolic World of Odilon Redon. URL: <https://www.artic.edu/articles/900/the-symbolic-world-of-odilon-redon> (23.02.2023)
32. Odilon Redon and the Language of Dreams. URL: <https://www.guggenheim.org/arts-curriculum/topic/odilon-redon-and-the-language-of-dreams> (28.02.2023)

33. The Dark and Dreamlike Art of Odilon Redon. URL: <https://www.artsy.net/article/artsy-editorial-dark-dreamlike-art-odilon-redon> (01.03.2023)
34. Exploring Odilon Redon's Mysterious Symbolism. URL: <https://www.oxfordartonline.com/groveart/view/10.1093/gao/9781884446054.001.001/oao-9781884446054-e-7000080113> (01.03.2023)
35. The Spiritual Visions of Odilon Redon. URL: <https://hyperallergic.com/532017/odilon-redon-met/> (01.03.2023)
36. Odilon Redon: Beyond the Visible. URL: <https://www.nationalgallery.org.uk/paintings/learn-about-art/artists/odilon-redon> (01.03.2023)
37. Symbolist Vision: The Art of Odilon Redon. URL: <https://www.christies.com/features/Odilon-Redon-8103-3.aspx> (01.03.2023)
38. The Enigmatic World of Odilon Redon. URL: <https://www.museothyssen.org/en/exhibitions/enigmatic-world-odilon-redon> (01.03.2023)
39. The Symbolist Art of Odilon Redon. URL: <https://www.guggenheim-bilbao.eus/en/exhibitions/odilon-redon> (12.05.2023)
40. Odilon Redon: Symbolist of the Invisible. URL: https://www.musee-orsay.fr/en/collections/works-infocus/search/commentaire/commentaire_id/odilon-redon-symbolist-of-the-invisible-3260.html (12.05.2023)
41. Odilon Redon: A Visionary of Symbolism. URL: https://www.artble.com/artists/odilon_redon (12.05.2023)
42. The Symbolism of Odilon Redon's Noirs. URL: <https://www.artsy.net/article/artsy-editorial-symbolism-odilon-redons-noirs> (12.05.2023)
43. The Dreams and Fantasies of Odilon Redon. URL: <https://www.invaluable.com/blog/odilon-redon-dreams-fantasies/> (25.05.2023)

44. Symbolism and the Occult in the Art of Odilon Redon URL: <https://www.widewalls.ch/magazine/occult-symbolism-art-odilon-redon> (25.05.2023)
45. Odilon Redon: Exploring the Mysteries of the Subconscious URL: <https://www.dailyartmagazine.com/odilon-redon-art/> (25.05.2023)
46. The Evolution of Odilon Redon's Symbolist Art. URL: <https://www.visual-arts-cork.com/famous-artists/odilon-redon.htm> (25.05.2023)
47. Odilon Redon: The Master of Symbolist Imagery URL: <https://www.thoughtco.com/odilon-redon-4177162> (25.05.2023)
48. The Haunting World of Odilon Redon. URL: <https://www.louvre.fr/en/odilon-redon-haunting-world> (11.06.2023)
49. Symbolism in the Art of Odilon Redon. URL: https://www.academia.edu/13416379/Symbolism_in_the_Art_of_Odilon_Redon (11.06.2023)
50. Exploring the Symbolism in Odilon Redon's Lithographs. URL: <https://www.metmuseum.org/blogs/now-at-the-met/2018/odilon-redon-symbolism-lithographs> (11.06.2023)
51. Odilon Redon: A Visionary of Symbolism URL: https://www.artble.com/artists/odilon_redon (11.06.2023)
52. The Symbolism of Odilon Redon's Noirs. URL: <https://www.artsy.net/article/artsy-editorial-symbolism-odilon-redons-noirs> (16.06.2023)
53. The Dreams and Fantasies of Odilon Redon. URL: <https://www.invaluable.com/blog/odilon-redon-dreams-fantasies/> (16.06.2023)
54. Symbolism and the Occult in the Art of Odilon Redon. URL: <https://www.widewalls.ch/magazine/occult-symbolism-art-odilon-redon> (16.06.2023)

55. Odilon Redon: Exploring the Mysteries of the Subconscious. URL: https://ocw.mit.edu/courses/physics/8-04-67-8643-quantum-physics-i-spring-2013/lecture-notes/MIT8_04S13_Chap_01.pdf (16.06.2023)
56. The Evolution of Odilon Redon's Symbolist Art. URL: <https://www.visual-arts-cork.com/famous-artists/odilon-redon.htm> (16.06.2023)
57. Odilon Redon: The Master of Symbolist Imagery. URL: <https://www.thoughtco.com/odilon-redon-418975> (16.06.2023)
58. The Haunting World of Odilon Redon. URL: <https://www.louvre.fr/en/odilon-redon-haunting-world> (16.06.2023)
59. Symbolism in the Art of Odilon Redon. URL: https://www.academia.edu/1341637908-867465-8765/Symbolism_in_the_Art_of_Odilon_Redon (16.06.2023)
60. Exploring the Symbolism in Odilon Redon's Lithographs. URL: <https://www.metmuseum.org/blogs/now-at-the-met/2018/odilon-redon-symbolism-lithographs> (16.06.2023)